

BEVEZETÉS AZ ÁSVÁNYI SÓK BIOKÉMIÁJÁBA

Dr. Schüßler-féle szöveti sók
terápiás alkalmazása

Deutsche Homöopathie-Union
Karlsruhe, Németország

Kiadó:
Deutsche Homöopathie-Union, Karlsruhe
és
Dr. Peithner KG, Bécs
(a HOMINT tagjai)

(A HOMINT a Dr. Willmar Schwabe-csoport nemzetközi
homeopátiás szervezete)

1. kiadás

Összeállította:
Dr. Kun Csaba

Magyarországi képviselő:
Dr. Peithner Budapest Kft.
H-1091 Budapest, Üllői út 91/B
Tel./fax: (36-1) 217-6671
E-mail: peithun@axelero.hu

Copyright 2005 Deutsche Homöopathie-Union • Karlsruhe

Tartalomjegyzék

- 4 **A biokémiai sók története**
- 17 **Ásványi anyagok jelentősége az anyagcserében**
- 18 **Aktív ásványi sók hiányállapotainak okai**
- 20 **Arcdiagnózis és biokémiai szerek**
- 21 **Schüßler-féle funkciószerek részletes ismertetése**

22	Nr. 1	<i>Calcium fluoratum</i>
25	Nr. 2	<i>Calcium phosphoricum</i>
28	Nr. 3	<i>Ferrum phosphoricum</i>
31	Nr. 4	<i>Kalium chloratum</i>
34	Nr. 5	<i>Kalium phosphoricum</i>
37	Nr. 6	<i>Kalium sulfuricum</i>
40	Nr. 7	<i>Magnesium phosphoricum</i>
43	Nr. 8	<i>Natrium chloratum</i>
46	Nr. 9	<i>Natrium phosphoricum</i>
49	Nr.10	<i>Natrium sulfuricum</i>
52	Nr.11	<i>Silicea</i>
55	Nr.12	<i>Calcium sulfuricum</i>

- 57 **Biokémiai kenőcsök**
- 59 **Biokémiai kiegészítő szerek**
- 62 **Biokémiai készítmények alkalmazása a gyakorlatban**
- 65 **Terápiás tanácsok és útmutatások**
- 101 **Biokémiai diagnosztika**
- 102 **Forrásmunkák**

A biokémiai sók története

Az 1873-as évben jelentette meg a német orvos, dr. med. Wilhelm Heinrich Schübler (ejtsd: süszler) közleményét az „*Allgemeine Homöopathische Zeitung*” (Általános Homeopátiás Újság)-ban „Egy egyszerűsített homeopátiás terápia” címmel, melyben kifejezésre juttatta azt a véleményét, hogy számára az „általánosan alkalmazott gyógyszerek nélkülözhetőek”, és a továbbiakban csak a tizenkét anorganikus sóval, azaz a „szervezet élettani funkcionális szereivel” kíván gyógyítani. Arra a meggyőződésre jutott, hogy ezekkel a sókkal „a legrövidebb úton elérhetőek a kitűzött terápiás célok”.

Egy évvel később döntött úgy dr. Schübler, hogy leegyszerűsített homeopátiás terápiájának alapelemeit a szélesebb szakmai és laikus nyilvánosság elé tárja. A könyvkereskedésekben megjelent egy kiadványa „*Leegyszerűsített, a szövettani ismereteken és sejtkórtanon alapuló terápia*” címmel. A címben szereplő kifejezések teljesen másként csengenek mint a korábban leírtak, azok már nem tartalmaznak hivatkozást a homeopátiás kapcsolatra. Dr. Schübler a későbbiekben így írt: „Terápiás eljárásom nem homeopátiás természetű, mivel alkalmazása nem a hasonlósági-elven alapul, hanem olyan élettani-biokémiai folyamatok befolyásolásán keresztül, melyek az emberi szervezetben maguk is végbemennek.” Az élettan (physiologia, görögül physis = természet) az a tudományterület, amely az élő szervezetekben lezajló kémiai-élettani folyamatokkal foglalkozik. Az élettani kémia, a biokémia a kémiai folyamatokban résztvevő anyagokkal és azok élettani hatásaival foglalkozik. Dr. Schübler terápiás rendszerét a későbbiekben biokémiai módszernek tekintette.

Dr. Schübler életéről röviden

Dr. med. Wilhelm Heinrich Schübler 1821. augusztus 21-én született Zwischenahn-ban, Oldenburg északnémet helység mellett és 1898. március 30-án halt meg agyvérzésben Oldenburgban. Fiatal koráról a szerény körülményeken kívül nem sok ismeretes. Megélhetését már fiatalon nagyobbreszt idegen nyelvek tanításával biztosította. Annak ellenére, hogy nem volt lehetősége rendszeres tanulmányokat iskolai körülmények között folytatni, mégis kiváló nyelvismeretre tett szert az antik- és az élő nyelveket illetően. Egyik idősebb fivére anyagi segítségével váltak lehetővé orvosi tanulmányai és már egészen korán érdeklődéssel fordult a homeopátia felé. Már harminc éves, amikor elkezdi – érettségi nélkül – és folytatja orvosi tanulmányait a párizsi, a berlini és a giesseni egyetemeken, majd néhány klinikai szemeszter következett Prágában. Mielőtt dr. Schübler államvizsgáján diplomamunkáját sikeresen megvédte, még az érettségi bizottság előtt is helyt kellett állnia, mely az Oldenburgi Gimnáziumban történt, ahol a mai viszonyok között teljesen kurióznak számító szavakkal gratuláltak a frissen érettségizettnek: „Doktor Úr, kiváló eredménnyel zárta az érettségi vizsgáit!”. Elgondolkodtató, hogy mennyire nem szokványos életútról van szó!

A homeopátiától a biokémiáig vezető út

Általános orvosi diplomáját 1857-ben, harminchat évesen vette át dr. Schüßler és Oldenburgban, Észak-Németországban kezdett el praktizálni. Sikeres gyógyító tevékenységének kezdeti időszakában teljesen homeopátiás módon kezelte betegeit. Ebben az időszakban, sok tudományos közlemény megjelentetésén keresztül, sokat tett a homeopátia elfogadtatása érdekében. Később kritikai hangok is megjelentek nála és egy olyan ember, mint ő, aki – egy állandóan kereső, saját ötleteitől vezérelt ember – arra törekedett, hogy egy „élesen körülhatárolható terápiát találjon”, amely a homeopátia óriási gyógyszerkincsével szemben kevés gyógyszerkészítménnyel is eléri a kívánatos terápiás eredményességet. Évek alatt szerzett gyakorlati tudása és kísérletezései találkoztak az orvostudomány akkori új eredményeivel az élettani ismeretek és a biokémiai összefüggések erősödő felismerésének terén. Mindezek mind segítették őt az egészség és betegség összefüggéseinek mélyebb megértésében.

Ásványi anyagok az élő szervezetben

Az akkor új felismerésnek számító ásványi anyagok (anorganikus sók) élettani fontosságáról és szerepéről a holland származású fiziológus, dr. Jacob Moleschott (1822 – 1893) értekezett először 1852-ben az „*Az élet körforgása*” című művében. Ebben olvasható többek között a következő gondolat is: „A szervek felépülése és életképessége az anorganikus összetevők szükséges mennyiségét feltételezi.”

Szervetlen (anorganikus) sók

Az anorganikus sók, mint például a konyhasó, az ezüst-nitrát, a keserűszenet nem tartalmazó kémiai kötések tartalmazzak, míg az organikus (szerves) sók értelemszerűen szénkötések tartalmazzak, mint például a répa- vagy nádcukor, a benzol, vagy az etil-alkohol. Korábban sokáig az a nézet uralkodott, hogy az ilyen szerves

anyagok csak az élő szervezetben keletkezhetnek. Ez azonban nem állja meg a helyét, mint ahogy ez a későbbiekben kiderült. A szervetlen és a szerves sók közötti különbségtételt azonban didaktikai okokból továbbra is megtartották.

A Virchow-féle sejt-kórtan

Dr. Schüßler munkásságát erősen befolyásolta prof. dr. Rudolf Virchow (1821 – 1902) a sejt-kórtan atyjának tudományos áttörést eredményező megállapítása, miszerint minden életfolyamat, a patológiai folyamatok is a szövetekhez kötöttek, a „sejtállamban” játszódnak le, amely nézet a mai napig meghatározó az orvostudományban. „A betegség lényege a sejtek megbetegedése” – mondta többek között dr. Virchow és 1872-ben megjelentette „*Sejt-kórtan*” című művének 4. kiadását, amely dr. Schüßlert arra a felismerésre készítette, hogy távolodjon el a homeopátiától és új terápiás rendszerét életre keltve tevékenykedjen. Schüßler egyetértett Virchow-val abban, hogy minden életfolyamat alapvető oka, illetve minden szervekben és szövetekben bekövetkezett elváltozás oka a sejtek ingerelhetőségében keresendő, és ezzel a betegségek keletkezése és lényege valójában a sejtek kórélettani vagy patológiai működésére vezethető vissza.

A biokémiai terápia

A felismerés, hogy a sejtek normális tevékenysége az anorganikus sók megfelelő mennyiségétől függ, Schüßler számára következetes lépést jelentett biokémiai terápiájának további kibővítésére. Az eltéréseket a szervetlen sókat, illetve a tápsókat illetően, különös tekintettel azok hiányára, jelölte meg a betegségek alapvető okaiként. A terápia ennek megfelelően számára azt jelentette, hogy a betegségi folyamatokban az anorganikus anyagok hiányát gyógyszeres úton kell kiegyenlíteni. Itt nem egyszerűen egy szubsztitúciós (pótlási) terápián belül a „hiányzó a hiányzó által pótlódik” elvre kell gondolni, hanem sokkal inkább egy olyan ingerterápiára, amely során a megfelelő in-

formáció sejtekhez juttatásával a sejtek olyan állapotba juthatnak, hogy a számukra életfontosságú anorganikus sók táplálékból felvett mennyisége ismét növekedhessen „a belső konzisztencia fenntartása érdekében”. A Virchow-féle sejt-kórtan mellé helyezhető Schüßler sejt-terápiája. Manapság Schüßler dr. elképzelései gond nélkül bizonyíthatóak. Az anorganikus sók anyagcsere-funkciói, a nyomelemek élet-tani szerepe és a kiegyenlített táplálkozás fontossága ma már mindenki előtt közismert.

Neves elődök: Hippokratész és Paracelsus

A biokémiai terápia alapjai messze, az orvostudomány korábbi fejlődési szakaszaiban is megtalálhatók, például Hippokratésznél (i.e. V.-IV. század), illetve az orvosi gondolkodás középkori nagysága, Paracelsus (valódi nevén Theophilus Bombastus von Hohenheim, 1493 – 1541) műveiben is.

A biokémia, mint a természettudomány része

A schüßleri alapok a természettudományok korában a biológia, az orvostudomány, az élettan és nem utolsósorban a szervetlen és szerves kémia felfedezései révén jelentősen kibővültek, de mégis alkotó-elemei maradtak a modern biokémiának, mint átfogó tudományos diszciplinának az élet törvényszerűségeit illetően. Minden külsődleges életjelenség, mint ahogy minden betegségi megnyilvánulás, továbbá újabb kutatások szerint a szellemi teljesítőképesség és a lelki folyamatok részben a sejtekben és azok környezetében végbemenő speciális kémiai kölcsönhatásoknak tekinthetők. Az ásványi sók, melyekről ez a kiadvány is szól, a biokémiai folyamatokban különösen fontos szerepet töltenek be.

Ha ma klinikai biokémiáról beszélünk, akkor annak – dr. Schüßler véleményével teljesen egyezően – az a feladata, hogy az életfolyamatok megzavart kémiai működéseit ismét helyreállítsa. Ebből a gondolat-látásból származik, hogy dr. Schüßler új terápiás rendszerét az ál-

tala kialakított kereteken belül biokémiának nevezte el. A mai biokémia fogalomköre magába foglalja a biológiai kémia, az élettani kémia vagy a kémiai élettan fogalomrendszerét is és lényegesen többet jelent, mint ahogy azt dr. Schüßler valaha gondolta volna.

A Schüßler-féle biokémia évszázados múltja

Az idők során változó tudományos megismerés nem változtatott terápiás rendszere érvényességén, melyet mintegy 130 év óta sokan megtapasztalhattak. A Schüßler-féle terápia gyakorlatilag az alapító gyógyító munkásságát tükrözi mind a mai napig, abból semmit sem kellett elhagyni vagy lényegesen megváltoztatni, sőt ezzel éppen elmentésen dr. Schüßler számos olyan terápiás összefüggésre rámutatott, melyek érvényességének bizonyíthatósága csak sokkal később vált lehetségessé.

Természetes és biztonságos terápia

Dr. Schüßlernek és későbbi követőinek sikerült bebizonyítani, hogy a biokémiai sók alkalmazása széles körű terápiás lehetőségeket rejt magában. Könnyen megismerhető és elsajátítható, rizikómentes megoldást kínál, az egész emberre irányuló és „természetes” terápia a szó legszorosabb értelmében. A biokémiai terápia alkalmazhatóságának határai ott találhatók, ahol az orvostudomány újabb és újabb felfedezéseket tett a táplálkozás-tudomány, a kemoterápia, a hormonterápia, a fizioterápia, a sebészet és más tudományterületeken, melyeket egy terapeuta sem hagyhat figyelmen kívül.

A tizenkét funkciószer

Az akkori idők megismerési szintje alapján dr. Schüßler 12, a vérben és a szövetekben előforduló ásványi sókat állított terápiás rendszere középpontjába. Ezeket az ásványi sókat funkcionális (élettani működé-

seket befolyásoló) szereknek nevezte el, mert ezek mindegyike a szerek és szövetek meghatározott működéseit képesek befolyásolni.

A funkcionális szerek a következők:

1. *Calcium fluoratum*
(folypát – kalcium-fluorid – CaF_2)
2. *Calcium phosphoricum*
(foszforsavas mész – kalcium-foszfát – $\text{CaHPO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$)
3. *Ferrum phosphoricum*
(vas-foszfát – $\text{FePO}_4 \times 4 \text{H}_2\text{O}$)
4. *Kalium chloratum*
(kálium-klorid – KCl)
5. *Kalium phosphoricum*
(kálium-foszfát – KH_2PO_4)
6. *Kalium sulfuricum*
(kálium-szulfát – K_2SO_4)
7. *Magnesium phosphoricum*
(magnézium-foszfát – $\text{MgHPO}_4 \times 3\text{H}_2\text{O}$)
8. *Natrium chloratum*
(nátrium-klorid – konyhasó – NaCl)
9. *Natrium phosphoricum*
(nátrium-foszfát – $\text{Na}_2\text{HPO}_4 \times 12\text{H}_2\text{O}$)
10. *Natrium sulfuricum*
(nátrium-szulfát – Glauber-só – Na_2SO_4)
11. *Acidum silicicum (Silicea)*
(kvarc – kovasav – $\text{SiO}_2 \times x\text{H}_2\text{O}$)

12. *Calcium sulfuricum*

(kalcium-szulfát – gipsz – $\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$)

A későbbiek során Schüßler a tizenkettedik só, a kalcium-szulfátot elhagyta a terápiás rendszeréből, így tulajdonképpen terápiája tizenegy só alkalmazásával működött tovább. Követői azonban ezt a só új felvették az alkalmazandó készítmények körébe és az ma a biokémiai szerek ismét megbecsült tagjának tekinthető.

Külsődleges alkalmazások

Gyakori az ásványi sók külsődleges alkalmazása is – a *Calcium sulfuricum* kivételével – kenőcs formájában, így a többi 11 szer kenőcsként is elérhető és széles indikációban alkalmazható.

A tizenkét kiegészítő szer

A biokémiai kutatások terén végbement tudományos fejlődés alapján elmondható, hogy dr. Schüßler halála óta további ásványi anyagok előfordulása nyert bizonyítást a szövetekben és a vérben, melyeknek szintén jelentős szerepük van a szervezet egészséget jelentő egyensúlyi állapotának fenntartásában. Értelemszerűen ezeket ún. kiegészítő szereknek nevezzük és a biokémiai kezeléseknél indokolt esetekben ezeket is alkalmazhatjuk. Mégis egyesek szerint megkérdőjeleződik a kiegészítő szerek használata és a „klasszikus” biokémiai terápiát folytatóknak az az álláspontja, hogy a kiegészítő szerek nem játszanak különösebben fontos szerepet a tizenkét funkcionális szer mellett. Más terapeuták szerint a kiegészítő szerek is hasznosak a betegek problémáinak szelíd és hatékony megoldásában. Az igazság természetesen itt is a két vélemény szélsőség között van, azaz a terápiás rendszer középpontjában a funkcionális szerek vannak, melyeket indokolt esetben a kiegészítő szerek közül választott szerekkel is kiegészíthetünk vagy kiválthatunk.

Eredetileg öt kiegészítő készítményt dr. Schöpwinkel integrálta a biokémiai terápiába, melyek száma az idők során a funkcionális szerekekhez hasonlóan szintén tízenkettőre változott. Olyan ásványi sókról van szó, melyek alumíniumot, arzént, brómot, jódot, rezet, lítiumot, mangánt és cinket tartalmaznak.

A kiegészítő szerek a következők:

13. *Kalium arsenicosum*
(kálium-arzenit – K_3AsO_3)
14. *Kalium bromatum*
(kálium-bromid – KBr)
15. *Kalium iodatum*
(kálium-jodid – KI)
16. *Lithium chloratum*
(lítium-klorid – LiCl)
17. *Manganum sulfuricum*
(mangán-szulfát – $MnSO_4 \times H_2O$)
18. *Calcium sulphuratum*
(kalcium-szulfid – CaS)
19. *Cuprum arsenicosum*
(réz-arzenit – $Cu_3(AsO_3)_2$)
20. *Kalium-aluminium-sulfuricum*
(alaun – $KAl(SO_4)_2 \times 12 H_2O$)
21. *Zincum chloratum*
(cink-klorid – $ZnCl_2$)
22. *Calcium carbonicum*
(kalcium-karbonát – $CaCO_3$)

23. *Natrium bicarbonicum*
(nátrium-bikarbonát – nátronsó – NaHCO_3)
24. *Arsenum iodatum*
(arzén-trijodid – AsI_3)

A biokémiai készítmények előállítása

Habár dr. Schübler terápiás rendszere kifejlesztésekor egyre inkább eltávolodott a hasonlósági-elv alkalmazásától és a homeopátiától, mégis a gyógyszer-előállítási módszereket illetően a homeopátiás gyógyszerészeti eljárásokat alkalmazta, melyeket sokéves tapasztalatának köszönhetően jól ismert. Közös mégis a biokémiai terápia és a homeopátia között, hogy mindkettő specifikus ingerterápiának tekinthető és a szervezet öngyógyító képességének fokozása révén állítja helyre az egészséget. Ezt a terápiás célt azonban csak igen kis dózisokkal és a legalaposabb gyógyszerfeldolgozással lehet elérni, melynek révén a felhasznált sók koncentrációja az emberi vérben és szövetekben előforduló mennyiségekhez válik hasonlatossá.

A Schübler-féle funkcionális szereket és a kiegészítő szereket tejcukorban dörzsölik el, a homeopátiás gyógyszerkönyvekben foglaltaknak megfelelően potenciálják és tablettázzák. Ezzel az eljárással biztosított, hogy a hatóanyagok nagyfokú feltárása mellett az egyes összetevők intenzív reakciókészsége figyelhető meg. A biokémiai szerek így mintegy molekuláris méretűek és ebben a formájukban, mint ionok* a sejtmembránokon képesek áthaladni.

*Egy molekula (latinul *mole*s = tömeg, anyag) egy anyag legkisebb anyagi egysége, amely különböző atomokból épül fel, mint pl. a *Natrium chloratum* (konyhasó) nátrium és klór atomokból. Az ionok elektromosan pozitív vagy negatív töltéssel rendelkező atomok. Példánkban a konyhasóban a nátrium pozitív, míg a klór negatív töltéssel rendelkezik. Ebben a formában – ionokként – képesek a sejtek azok felvételére.

A molekulák anyagtranszportjának zavarai, melyek a beteg sejtekre jellemzőnek mondhatók, a Schüßler-sók alkalmazásakor helyreállíthatók és általa a gátolt anyagcsere-folyamatok a sejt és a sejten kívüli tér között normalizálódnak. Így a sejtek képesek biológiai-biokémiai értelemben regenerálódni. A biokémiai szerek a sejtek normális működésében fontos szerepet játszó ioncsere helyreállításán keresztül működnek.

Előállítási szempontból lényeges körülmény, hogy nincs különbség a megfelelő monokomponensű gyógyszerkészítmény tablettá formájának és az adott Schüßler-só előállítása között, utóbbiak gyártási előírata is a HAB (Homöopathisches Arzneibuch, Német Homeopátiás Gyógyszerkönyv) szerint a tablettákra vonatkozó Vorschrift 9 (kilences előirat), valamint a dörzsölményekre vonatkozó Vorschrift 6 – 7 (hatos vagy hetes előirat) szerint történik. Az originális Schüßler-sókat a csomagoláson kék címkével látják el, melyen szerepel a homeopátiás gyógyszerkészítmény felirat, mivel jogi értelemben az Európai Unió irányelvei szerint minden olyan készítmény, amelyet potenciálással állítanak elő, homeopátiásnak tekintendő, továbbá feltüntetik a csomagoláson azt is, hogy Dr. Schüßler terápiás rendszeréhez tartozó készítményről van szó.

A biokémiai szerek potenciái

A funkcionális szerek 0,25 grammos tablettaként D3, D6 és D12 potenciákban érhetőek el. A kiegészítő szerek D6 és D12 hígításokban kaphatók. A decimális (tízes) hígítási skálán az alábbi hígítási arányok adódnak: 1:1.000 (D3), 1:1.000.000 (D6), 1:1.000.000.000.000 (D12). Mindez azt jelenti, hogy pl. a D6-os potencia esetén 1 ásványi só molekula jut minden egymillió tejcukor molekulára, a D12-es hígítás esetén 1 billió tejcukor molekulára jut egy hatóanyag molekula. A biokémiai kenőcsök az ásványi hatóanyagokat a 6. decimális (D6-os) potenciában tartalmazzák.

Mi a decimális potencia?

A decimális potencia elnevezés a homeopátiából származik és szám-tanilag kifejezi az anyag koncentrációját. A gyógyszerkészítés során 1 rész gyógyanyagot 9 rész tejcukorral dörzsölik el szigorúan meghatározott időtartamban (egy órán keresztül minden egyes hígítási lépcső esetén) és az eredmény az első lépcsőben (D1-es potencia) 10 % -os anyagkoncentráció. Ha ezt a koncentrációjú anyagot tovább dörzsöljük, akkor az 1 % -os koncentrációhoz (D2) jutunk. Innen tovább a D3 következik (1:1.000 = 0,1 %), D4 (1:10.000 = 0,01 %), D5 (1:100.000 = 0,001 %), míg a D6-os hígítás 1:1.000.000 aránypárt és 0,0001 % -os koncentrációt jelent és ez így folytatódhat egészen a D12-es potenciáig. Minden egyes alkalommal a következő hígítási fok az előző 1:10 arányú hígításával jön létre (latinul decem = tíz), ezért hívják az eljárást decimális, azaz tízes arányú hígításnak. A sajátos gyógyszer-előállítás során azonban nem egyszerűen koncentrációkülönbség alakul ki, hanem a biológiai hatásereőségben és ezáltal a hatékonyságban jelentős különbségekkel lehet számolni.

Tradíció és minőség a gyógyszer-előállításban

A biokémiai szerek tradicionális előállítója a több mint száz éves gyártói tapasztalattal rendelkező Deutsche Homöopathie-Union (DHU), Karlsruhe, Németország. A DHU készítményei kiváló minőségükről híresek, megbízhatóan hatékonyak és biztonságosan alkalmazhatók.

DHU készítmények elérhetősége

A Schüßler-sók (funkciószer) Magyarországon vény nélkül elérhetőek a gyógyszertárakban 20 grammos (80 darab tableta) kiszereleésben. A gyógyszer neve (pl. *Kalium phosphoricum*) mellett jelezni kell a potenciát (D3, D6 vagy D12) és a gyártó nevét (DHU) és a kiszereleését (20 g), valamint hangsúlyozni kell, hogy biokémiai sót, vagyis Schüßler-készítményt kérünk. Először a 12 funkcionális szer törzs-

könyveződött, terveink szerint a kiegészítő szerek és kenőcsök egyedi importként néhány kiemelt homeopátiás gyógyszertárban érhetők majd el.

Alkalmazási területek

A készítmények gyakorlati alkalmazásának leírása – ami ennek a kiadványnak a lényeges részét képezi – terápiás szempontból négy részre osztható:

- 12 funkciószer részletes bemutatása,
- 11 kenőcs megemlítése,
- 12 kiegészítő szer rövid leírása,
- terápiás tanácsok és útmutatások.

Ásványi anyagok jelentősége az anyagcserében

Az élő rendszerek anyagcsere-folyamataiban az ásványi anyagok életfontosságú szerepet játszanak. Az emberi szervezetben struktúrát képező anyagként (pl. a kalcium a csontokban), illetve jelentős részük a testfolyadékokban disszociált, ionos formában található meg. Ha az ásványi sókat vízben feloldjuk, akkor azok pozitív és negatív töltésű ionokra esnek szét. Vizes közegben, mint amilyenek az élő rendszerek, az ásványi anyagok döntően ionos formában található meg. Ezek az ionok a sejtek anyagcsere-folyamataiban sokféle feladatot látnak el: sav-bázis háztartás fenntartása, diffúzió, ozmózis, aktív transzport, idegimpulzusok továbbvezetése (Na^+ , K^+), izom-összehúzódások kiváltása (Na^+ , K^+ , Ca^{++}) és sok más működés a feladatuk. Elengedhetetlenül fontosak az enzimműködések, a haemoglobin és az energiatároló molekulák, mint az ATP megfelelő működésében.

Dr. Schüßler munkássága idején még nem volt ismeretes, hogy az ásványi anyagok ionos formában fejtik ki az élő rendszerekben hatásvukat, mégis már ő is megkülönböztette az ún. „építőanyagokat” és az ún. „funkciószerkeket”. Terápiás elgondolásának számos része a tudományos kutatások által megerősítést nyert és mára az ásványi anyagok és a nyomelemek az orvosi gondolkodás részévé váltak.

Aktív ásványi sók hiányállapotainak okai

Manapság sokak számára ismert, hogy a vas-, magnézium-, vagy kalciumhiány érzékelési zavarokhoz, illetve súlyosabb esetekben betegségekhez (ún. hiányjelenségekhez) vezethetnek. Ilyenkor a megfelelő ásványi anyag adagolása szükséges (pl. vasat tartalmazó tabletták formájában), hogy a szervezet raktárai újra feltöltődjenek. Felszívódási zavarok, különösen a vékonybél betegsége az ásványi anyagok elégtelen szervezeti ellátását eredményezhetik, melyek gyakran a hiányzó ásványi só egyszerű pótlásával nem szüntethetők meg.

Egy ásványi anyag kellő mennyiségű előfordulása ellenére a szervezetben kialakulhatnak helyi jellegű eloszlási zavarok, ami végeredményben biológiailag aktív anyagok relatív hiányát okozzák. Konzerválószeresek, antibiotikumok, bizonyos mérgezőanyagok az ásványi anyagok ionjaival tartós kötést (pl. kelátképzés) létesítenek. Ebben az esetben az anyagcsere számára ezek a komplex anyagok már nem állnak rendelkezésre. Sajnos a mai korban elég gyakorinak tekinthető, hogy az ásványi anyagok és nyomelemek ugyan kellő mennyiségben rendelkezésre állnak, de azok biológiai értelemben nem reakcióképesek, mert más anyagokkal reakcióba léptek. Ezek alapján talán könnyebben érthető, hogy miért van a *Nr. 8 Natrium chloratum* Schüßler-sóra szüksége a szervezetnek, pedig naponta a táplálkozás során a konyhasóból igen nagy mennyiségeket veszünk fel.

A biokémiai terápia követői a „hiány” alatt általában nem egyszerű mennyiségi hiányt értenek, hanem eloszlási zavart, vagy másképpen megfogalmazva az ásványi anyagok „mobilitási” zavarát. A Schüßler-sók bevétele segíti a szervezetet abban, hogy a megfelelő helyre a megfelelő időben és szükség szerint kerüljenek a megfelelő ásványi sók. Ha csupán csak mennyiségi hiányról és annak egyszerű pótlásá-

ról lenne szó, akkor a biokémiai terápia a kis anyagmennyiségek (potencírozott gyógyszerkészítmények) alkalmazása miatt eleve kevesebb sikerrel működhethetne.

Heveny betegségi állapotokban egyes ásványi anyagok ionjainak fokozott szükséglete figyelhető meg. Ha ezen ionok nincsenek könnyen mozgósítható formában, akkor a szövetekből (ahol ún. építőanyagként találhatók) mobilizálja azokat a szervezet. Dr. Schüßler abból indult ki terápiás rendszere létrehozása során, hogy ebben az esetben anyagok kiesnek, mint. pl. folyós nátha vagy szénanátha során a szervezet sok sót veszít, ezért szükséges a megfelelő Nr. 8-as sóval terápiát folytatni és a betegségi folyamatot normalizálni. A biokémiai terápiát valódi ásványi anyaghiány, mint pl. osteoporosis (csontritkulás) esetén is érdemes megpróbálni, mert az alkalmazott készítmény (pl. *Calcium phosphoricum D6 DHU*) a hiánypótlás mellett támogatja a szervezet öngyógyító mechanizmusait is.

Arcdiagnózis

Az arcdiagnózisra utaló első utalásokat dr. Schüßler tette „*Eine abgekürzte Therapie*” (1874) című alapművében. Részletes kidolgozása dr. Kurt Hicketier (1925) német orvos munkásságának köszönhető. Mivel minden egyes ásványi só az anyagcserében jól körülhatárolható funkciót lát el, ezért azok hiány-állapotaiban a bőr rugalmasságában, színében, az esetleges váladékokban és a kiütésekben – különösen az arcon – figyelhetők meg sajátos elváltozások. Ezek segítségével megállapítható a megfelelő ásványi só hiányának diagnózisa.

Az egyes sók hiányának kórjeleit az elváltozás intenzitása és kiterjedtsége szerint egytől tízig (1 – 10) terjedő skálán értékelik. Ebből fakadóan a hiány erősségének megfelelően a Schüßler-sók között hierarchia állítható fel, azaz a legnagyobb számértékkel bíró készítmény pótlása a legfontosabb, mert ebből van a szervezetben a legnagyobb hiány.

Vizsgálat természetes fénynél

Helyes diagnózishoz jutni csak természetes fénynél történő, pl. ablaknál végzett diagnosztikával lehetséges!

A hiányállapot feljegyzése

Biokémiai diagnózislappal történik. Legkisebb fokú hiány: 1. Legerősebb hiány: 10.

A diagnózislap a kiadvány végén található!

Schüßler-só felírásának felülvizsgálata

Ahogy a hiányállapot sajátos jelei az arcon megváltoznak, illetve megszűnnek, úgy kell az adott szert elhagyni és az esetlegesen szükséges újabb szerrel a tüneteknek megfelelően a kezelést tovább folytatni.

A Schüßler-féle funkciószerek részletes ismertetése

Nr. 1 Calcium fluoratum

Ajánlott potencia

Calcium fluoratum D12 DHU

Természetes előfordulás

Hal, dió, mandula, teljes kiőrlésű gabona, tea, vaj, szójabab, saláta, szilva, rebarbara, zsázsa, citrom.

Funkció

Elaszticitás (rugalmasság) biztosítása a különböző szövetekben.

Érintett szervek és testrészek

A kalcium-fluorid (folypát, CaF_2) megtalálható a fogzománcban, a csontokban, a felhámsejtekben, az agyban, a vesékben, a szemekben, az izomszövetekben, elsősorban ott, ahol a rugalmas rostok nagy mennyiségben fordulnak elő a szövetekben. A véráramlást könnyíti és erősíti a kisebb erek falát. Ezen kívül elősegíti az érfali felrakódások reszorpcióját.

Hiánytünetek

Mozgási fájdalmak – elsősorban az ízületekben (lúdtalp, bokasüllyedés, lapos láb), izomgyengeség, bőrrepedezések, erős elszarusodás, körmök és hajvégek töredezettsége, csontritkulás, fogszuvasodás. A rugalmasság elvesztése nemcsak testi-fizikai, hanem lelki-pszichikai szinten is értelmezhető. *Calcium fluoratum* tartós hiánya esetén az izomrostok nyújthatósága és tágíthatósága romlik, aminek a következtében a has lógása, a méh függesztő szalagjának lazasága, emlők petyhüdtsége, fogak kihullása, visszernesség kialakulása, a csontokban és az ízületekben kopási fájdalmak fordulhatnak elő.

Alkalmazási területek

Vérérfalak rugalmasságának elvesztése (aranyeres csomók, visszerek, érlemeszesedés). Csont-, és fogbetegségek (caries-hajlam). Ínszalagkárosodások, gyermekek angolkórja, tartási gyengeség, bőr korai elöregedése. A *Calcium fluoratum* a különféle fekélyek kezelésében kiegészítő szerként mindig szóba jön. Hatása lassú és hosszabb idő keresztül szükséges alkalmazni, mindenekelőtt D12-es hígításban krónikus betegségek esetén.

Modalitások

A panaszok melegtől javulnak, hidegben és nyirkos időjárás esetén rosszabbodnak.

Arctiagnózis

A *Calcium fluoratum*-hiány az arcon ráncosodás (redőképződés) formájában jelentkezik, ami a hiányos elaszticitás következményének tekinthető. Nagyon finom, legyező irányba szétterjedt ráncok láthatók a belső szemzugból kiindulóan az alsó szemhéj alatt, melyeket függőleges ráncok keresztezhetnek (ún. kockaredők). Ezek az elváltozások a felső szemhéjra is húzódhatnak, de mindig a szem alatt kezdődnek. A legjobban akkor figyelhető meg, ha a beteg felfelé tekint. A ráncok alatt a bőr színe vöröses-feketés (barna hajú egyéneknél), de lehet vöröses-barnás, sőt nagyon ritkán előfordulhat ez az elszíneződés a jellegzetes rajzolatot mutató ráncosodás nélkül is. További hiánytünetek közé tartoznak: korpaképződés, a bőr fokozott elszarusodása, kérges, berepedezett kezek és lábak, visszerezesség.

**Calcium fluoratum –
hiány tünete:**

Barnásvörösés elszí-
neződés, amely az ar-
con a belső szemzugtól
a felső szemhéjon át
akár az egész arcon
megmutatkozhat, a
hiány mértékétől füg-
gően.

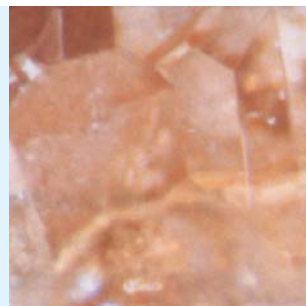

**Calcium fluoratum –
hiány további tünete:**

Szem alatti ráncok,
amelyek egészen fino-
man redőzöttek lehet-
nek és legkönnyebben
úgy állapíthatók meg,
ha a beteg felfelé te-
kint.

Nr. 2

Calcium phosphoricum

Ajánlott potencia

Calcium phosphoricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Kalcium: Teljes kiőrlésű gabona-, és tejtermékek, olajos magvak, hal, burgonya.

Foszfor: Tojás, hús, hal, burgonya és tejtermékek.

Funkció

Stabilitás, tartás biztosítása, csontfelépítés, vér megfelelő összetételének biztosítása, csontváz kialakítása, fehérje-feldolgozás (albumin-képzés), görcsoldás.

Érintett szervek és testrészek

A kalcium-foszfát (calcium-hydrogenphosphat, $\text{CaHPO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$) a szervezetben a legnagyobb mennyiségben előforduló só. A schüßleri biokémiában felépítő- és erősítőszert, elsősorban a csontok kompaktállományában fordul elő, de minden sejtben megtalálható, a sejtmembránok működésére és a fehérjeszintézisre hat.

Hiánytünetek

Gyermekeknél: a gerinc és a fogazat hiányos fejlődése, csontritkulás, késedelmes csontképződés, késedelmes fogzás.

Felnőtteknél: csontok mésztartalmának csökkenése, csontritkulás, csonttörések iránti fokozottabb hajlam, anémia (vérszegénység).

Alkalmazási területek

A kalcium-fluoridhoz hasonlóan, amit előnyös a kalcium-foszfáttal együtt alkalmazni valamennyi csont- és fogbetegség esetén, nehezen gyógyuló csonttöréseknél, továbbá vérszegénység, tüdőproblémák,

idegesség, gyors fáradékonyság, alvási zavarok esetén (különösen a csecsemő- és kisgyermekkorban, valamint a növekedés éveiben). Menstruációs panaszok, terhesség és a lábadozási időszak esetén is adható. A *Calcium phosphoricum* lassan ható szer és a terápiás eredményesség érdekében hosszabb időn keresztül kell alkalmazni. A szer különösen illik a sápadt, vérszegény emberekhez.

Modalitások

A panaszok rosszabbodnak éjjel és nyugalomban.

Arcdiagnózis

A *Calcium phosphoricum* – hiányra utalnak azok a szekrétumok, melyek nyers tojásfehérjéhez hasonlítanak és a bőr felszínén sárgásfehér pörkként száradnak be, továbbá krónikus nyálkahártyahurutok, és száraz bőrelváltozások előfordulása. A hiány leginkább a viaszos bőrminőség által mutatja meg magát. A tapasztalatok szerint bizonyos gyakorlatot igényel az arc viaszosságának felismerése. Ez először a füleken, a homlokon, az orrhegyen, a szemhéjakon, majd az egész arcon megfigyelhető. A viaszos arcszín felismerése érdekében ajánlatos először a fülek színét megfigyelni, mert először itt mutatkozik meg a hiány. Az elváltozás nem jelent elszíneződést és nem fénylik. Általában enyhe sárgás beütés látható, ami a legkönnyebben sápadt arcszín esetén vehető észre. A fülek, az arc kivörösödése elfedheti a viaszszerű elváltozásokat. Ha a *Calcium phosphoricum* – hiány a *Kalium chloratum* – hiányával kombinálódik, akkor „savós” jellegűvé válik az arcszín, amit nagyon nehéz a viaszosságtól megkülönböztetni.

Calcium phosphoricum – hiány tünetei:

Viaszszerű arcszín a homlokon és az ortájékon. Olyan az arc, mint ha egy viaszfigura arca lenne.

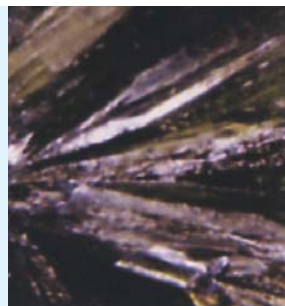

Calcium phosphoricum – hiány tünetei:

Viaszos arcszín. Ahhoz, hogy érzékelhetővé váljon, természetes fényben kell az arcot megfigyelni.

Nr. 3

Ferrum phosphoricum

Ajánlott potencia

Ferrum phosphoricum D12 DHU

Természetes előfordulás

Gabonamagvak, lencse, borsó, földi eper, olajos magvak, datolya, szójatermékek, tojás, hús, hal, tejtermékek.

Funkció

Oxigénszállítás. Schüßler-sók között az ún. „elsősegélyszer”.

Érintett szervek és testrészek

Vér, érrendszer, bél.

Hiánytünetek

A vas-foszfát ($\text{FePO}_4 \times 4\text{H}_2\text{O}$), illetve a vas széles hatókörrel bír a szervezetben, életfontosságú szerepe általánosan ismert. A vas nemcsak elengedhetetlen része a vörösvértesteknek (haemoglobin), hanem megtalálható minden sejtben, sok enzimátikus folyamat résztvevője és a fertőzések elleni védekezésben is szerepet játszik. Gyermekekben a vas a növekedéshez szükséges, továbbá a menstruáció, a terhesség és a szoptatás időszakában is fokozottan igényli a szervezet. A vas összmenyisége 4-5 grammra tehető, amelynek háromnegyede a haemoglobinban fordul elő. Előfordulhatnak hiánya esetén koncentrációs nehézségek, alacsony láz, pulzáló, kalapácsoló fejfájás, gyulladások kezdeti stádiumai.

Alkalmazási területek

„*A Ferrum phosphoricum nem hiányozhat egy családban sem!*” (H.G. Jaedicke) Ez a biokémiai szere a hirtelen fellépő megbetegedéseknek, mindenekelőtt a gyulladással és lázzal járó állapotok kezdeti stádiumai.

mának. Alkalmazható gyermekbetegségeknél, anémiás állapotokban, fájdalmak, sebek, vérzések, zúzódások, ízületi ficamok, testi túlerőltetések esetén, továbbá vérellátási zavarok esetén, reumatikus tünetekkor, fájdalommal járó heveny gyomorhurut és hányás, valamint lázzal járó nyári hasmenések esetén.

Modalitások

Minden panasz rosszabbodik éjszaka, valamint a melegtől és a mozgástól. A nyugalom és a hűvös levegő csökkenti a panaszokat.

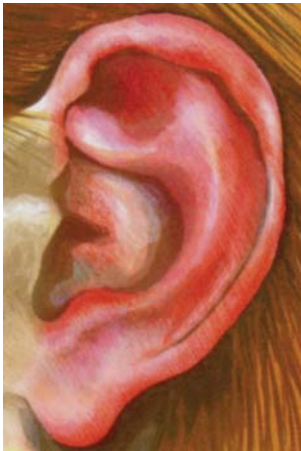
Arcdiagnózis

A *Ferrum phosphoricum*- hiány a „vaspirosság” által mutatja meg magát, ami melegségérzettel jár együtt és vértolulás által alakul ki. Ez először a homlokon, aztán a orcákon és a füleken válik láthatóvá. A fül kivörösödése magában is – pl. lelki megerőltetés miatt – előfordulhat. Az arcbőr gyulladása és a kivörösödött pattanások is a hiánytünetek közé tartoznak. A bőr elszíneződésére a barnásfekete vagy kékesfekete színek jellemzőek, az árnyék az orrgyök belső felszínéről indul ki. A diagnózis során megállapítandó, hogy mekkora az árnyék kiterjedése, mert ez mutatja meg a hiány mértékét. Erős testi megerőltetés vagy a lázas állapot kitörése előtt röviddel a szemek beesettség is megfigyelhető. A *Magnesium phosphoricum*- és a *Ferrum phosphoricum*- hiány együttes előfordulása esetén kékesvörös színváltozás válik láthatóvá.

Ferrum phosphoricum – hiány tünetei:

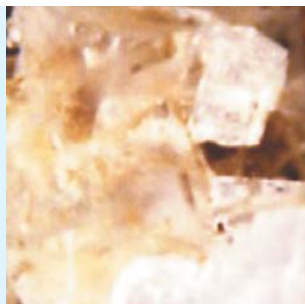
Vashiány esetén barnás elszíneződés látható az orrgyöktől kiindulóan a szemek alatt. Minél hosszabb és sötétebb a színváltozás, annál erősebb a hiány.

Ferrum phosphoricum – hiány tünetei:

A fülek kipirosodása mindig vashiányt jelez. Kialakulhat átmenetileg (pl. lelki okok miatt) is.

Nr. 4 Kalium chloratum

Ajánlott potencia

Kalium chloratum D6 DHU

Természetes előfordulás

Kálium: zöldségfélék, burgonya, alma, füge, lencse, olivabogyó, zeller, paradicsom, citrom, napraforgómag, hal, baromfihús, tejtermékek.

Funkció

Méregtelenítés.

Érintett szervek és testrészek

Mirigyek, légutak.

Hiánytünetek

Fehér lepedékkel fedett nyelv, túl világos széklet, hurutos köhögés (fehéres nyákkal), visszértágulat, puha tapintatú duzzanatok. A káliumhiány patológiai elváltozásokhoz vezet a különböző szövetekben (pl. a szívizomzatban, a vázizomzatban), tartós hiánya esetén a májműködés renyhesége is bekövetkezik, ami az anyagcsere lelassulásához vezet. A kálium minden sejt alkotórésze, különösen igaz ez a vörösvértestekre, továbbá a nátriumhoz hasonlóan a kálium is specifikus élettani hatással bír az idegek és az izmok ingerelhetőségére, továbbá a fehérjeszintézisben és a szénhidrátok értékesülésében (anyagcsere-szabályozó hatás). Összességében a kálium a szervezet nélkülözhetetlen alkotórésze.

Alkalmazási területek

A biokémiában a *Kalium chloratum* a főszerep különböző szervekben és nyálkahártyákon fellépő hurutos gyulladások esetén, ha a váladékok jellege nyúlós-fibrines természetű (gyulladás 2. stádiuma) és fehér,

szürkésfehér vagy áttetsző nyúlós váladék termelődik, többek között ide tartoznak a fehéres korpalemezek a fejbőrön vagy a nyálkahártyákon előforduló fehéres nyálkafoszlányok is. A kálium-klorid mindekelőtt fül-, szem-, és torokbetegségeknel használatos, ahol a fibrines gyulladás a meghatározó kórfolyamat, továbbá tüdő- és mellhártyagyulladás, hörgőgyulladás, szemölcsök, reumatizmus, ínhüvelygyulladások, oltási károsodások, égési sérülések esetén gondolhatunk rá.

Modalitások

A melegtől javulnak a panaszok, míg rosszabbodás következik be a mozgástól, a fűszeres és zsíros ételek fogyasztásától.

Arcdiagnózis

A *Kalium chloratum*-hiányra az ún. limfatikus tejarc utal. A tejhez hasonlatos, fehéres-kékes vagy fehéres-vöröses bőrelszíneződést látunk, mintha az arcot sovány tejjel öntötték volna le. A sápadtság alatt az erek kéksége szűrődik át, a legbiztosabban a jellegzetes színelváltozás az alsó szemhéj alatt ismerhető fel. A felső szemhéjon is fehéresség látható, ami a szemek behunyásakor válik láthatóvá, a színelváltozás az arcon átszűrődik („bohóarc”), a felső ajak mentén világos sávban („tejbajusz”) mutatja meg magát. Néhány betegnel a tejfehér sápadtság az egész arcra húzódik. Más elszíneződések könnyen elfedhetik a *Kalium chloratum*-hiányt, ami legkönnyebben a szemhéjak alatt vékony sávban ismerhető fel. További hiánytünete a szemhéjszélek kivörösödése, az állandó kötőhártya-irritáció, és a hajszálértágulatok (couperosis).

Kalium chloratum – hiány tünetei:

Tejszerű-kékes arcszín, mely az egész arcon jól megfigyelhető.

Kalium chloratum – hiány tünetei:

Couperosis. Az orcákon jól megfigyelhető a bőr felszínes ereinek tágulata.

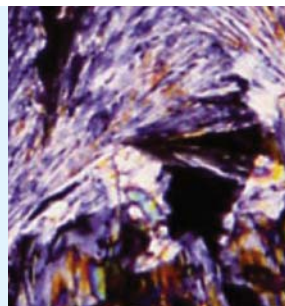

Kalium chloratum – hiány tünetei:

Szemhéjszék irritációja és kötőhártya-gyulladás.

Nr. 5

Kalium phosphoricum

Ajánlott potencia

Kalium phosphoricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Teljes kiőrlésű gabona, burgonya, hal, hús, tej- és tejtermékek, szárnyasok, tojás.

Funkció

Energiaforrás, szöveti felépítés támogatása.

Érintett szervek és testrészek

Lép, izomszövet (elsődlegesen a szívizomzat), psziché, központi és vegetatív idegrendszer.

Hiánytünetek

A kálium-foszfát (kálium-hydrogenphosphat, KH_2PO_4) a legjelentősebb intracelluláris (sejten belüli) anorganikus só és különösen fontos szerepet játszik a vér viszkozitásában, a vörösvértestek, a szövetek, az agy-, ideg- és izomsejtek működésében. A káliumhiány a szervek kifáradásához vezet, ami lelki zavarokkal, nyomott, levert hangulattal, ijedősséggel, szomorúsággal és emlékezeti gyengeséggel járhat együtt. Pszichoszomatikus zavarok, mint pl. fejfájás, alvási problémák, idegi eredetű hasmenés, vitalitás és belső hajtóerő hiánya, ingerlékenység, kimerültség, koncentrációs nehézségek, testi gyengeség, levertség jellemzi. Tipikus hiányjel a közvetlenül evés után jelentkező éhségérzet.

Alkalmazási területek

A kálium-foszfát az egyik legértékesebb biokémiai funkciószer akut és krónikus betegségek, továbbá kimerültségi állapotok kezelésében. Al-

kalmazható idegesség, depressziós állapotok, kimerültség, melankólia, hisztéria, ideges álmatlanság, szellemi tevékenységekkel szembeni ellenérzés, emlékezeti gyengeség, izomgyengeség, keresztáji fájdalmak, szívdobogással jelentkező félelemérzet esetén, valamint szervi eredetű szívbántalmak, vérzések, bénulások, fertőző betegségek esetén mutatott erőtlenség, gyengeség meglétekor, kellemetlen szagú váladékozásokkal járó üszkösödésekben („belsőleges antiszeptikum”).

Modalitások

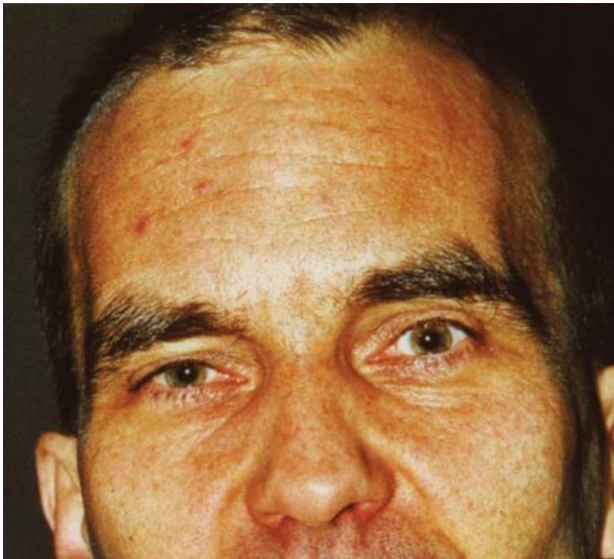
Enyhe mozgás javít a tüneteken, az erőltetéstől azonban romlik a beteg állapota.

Arcdiagnózis

A bőr állapota tág értelemben az egyénnek a környezetéhez és embertársaihoz fűződő viszonyát is tükrözheti. A *Kalium phosphoricum*-hiány a külső szemzugban megfigyelhető hamuszürke elszíneződéssel mutatja meg magát, mintha a cigarettahamut vékonyan rákenték volna és amit általában idegi fáradtság kísért. A jellegzetes szín az állon vagy a felsőajak fölött is megfigyelhető. Az arc általános kinézete szürkés és piszkos benyomást közvetít (ha ez az arcszín állapítható meg, az az említett só kifejezett hiányát jelzi). A szemek apatikusak, levertséget tükröznek. Nagyon nagyfokú hiányt jelez a halánték beesettsége. Ez az állapot kiadós pihenést és a *Kalium phosphoricum* intenzív pótlását feltételezi.

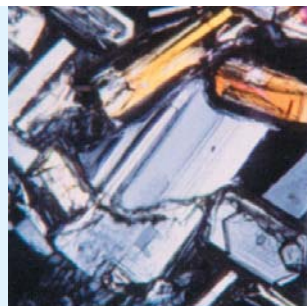
Kalium phosphoricum – hiány tünetei:
Hamuszürke árnyak a szemek alatt.

Kalium phosphoricum – hiány tünetei:
A halánték beesettségére erős hiányállapotra utal.

Nr. 6

Kalium sulfuricum

Ajánlott potencia

Kalium sulfuricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Burgonya, banán, aszalt gyümölcs, napraforgómag, zöldség, tengeri hal, szárnyashús, tojás, tejtermékek.

Funkció

Szöveti oxigénfelvétel elősegítése, máj méregtelenítő működésének támogatása.

Érintett szervek és testrészek

Hasnyálmirigy, máj, bőr, nyálkahártyák. A kálium-szulfát (K_2SO_4) a felhámsejtekben és a hámszövet más sejtjeiben fordul elő, többnyire a vassal együtt a sejtek oxigénellátásában játszik szerepet és a sejt-anyagcserét aktiválja. Ami a gyulladós folyamat 1. stádiumában a *Ferrum phosphoricum* (száraz nyálkahártyák, szekréció még nincs), a 2. stádiumában a *Kalium chloratum* (nyúlós, fehéres váladékképződés), az a 3. stádiumában a *Kalium sulfuricum* sárgás-nyálkás, gennyes váladékkal.

Hiánytünetek

Hiány esetén az érintett személy nagyon vágyik friss levegőre, továbbá korpázás, viszketés a bőrön, allergiás bőrbetegségek jelentkezhetnek.

Alkalmazási területek

„Minden olyan betegségi folyamatnál, ahol a tünetek nem megfelelően fejlődtek ki...” (H. G. Jaedicke). Mindenféle krónikus gyulladás esetén, korpázással járó bőrelváltozások, krónikus gennyes nyálka-

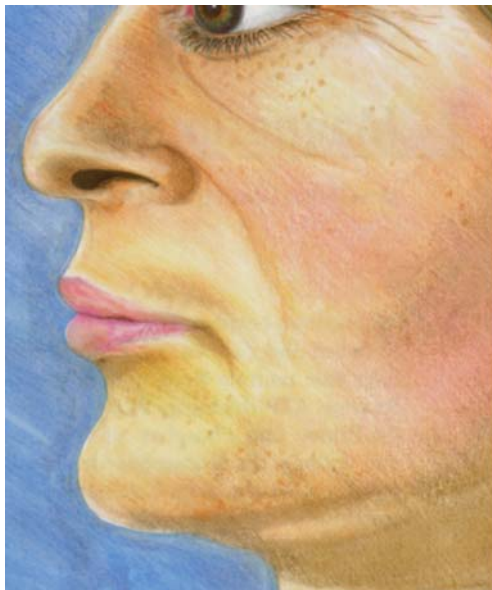
hártyahurutoknál (orr-, fül-, torok-, hörgő-, kötőhártya-gyulladások), gyomor- és bélhurutok, máj- és vesegyulladás, valamint reumás ízületi fájdalmakkor, általánosságban a méregtelenítési- és kiválasztási folyamatok fokozásának célja esetén.

Modalitások

A szervválasztást megkönnyíti: a beteg hangulata szomorú és félelmei vannak. A panaszok rosszabbodnak este felé és zárt, meleg helyiségben, a friss, hús levegő enyhülést és javulást hoz.

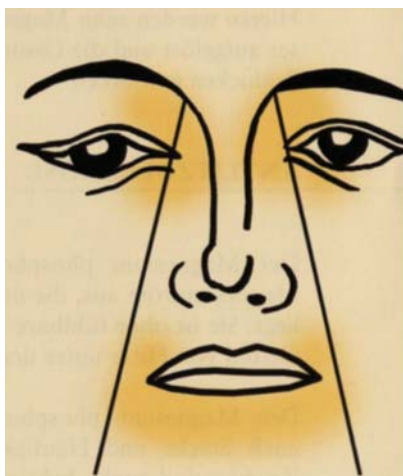
Arcdiagnózis

Szinte mindenkinél előfordul *Kalium sulfuricum*- hiány. Ez a belső szemzugban barnássárga színárnyalattal mutatja meg magát (hasonló helyen, mint a *Calcium fluoratum* elszíneződés). Gyakran okkersárga szín látható A - alakban az orrgyöktől az állcsúcsig. Nagyon könnyen felismerhető a jellegzetes elszíneződés az alsó ajak két oldalán. Esetenként a barnássárga tónus a szemhéj körül és az egész arcon is megfigyelhető. Ilyenkor el kell különíteni a napozás miatti barnaságtól és a sötétebb bőrszíntől. A „tejarcon” (Nr. 4 hiánya) ez a bőrszín valamivel nehezebben ismerhető fel, mivel annál eleve egy sárgásfehér alapszín észlelhető.

**Kalium sulfuricum –
hiány tünetei:**

Okkersárgás elszíneződés az ajkak körül.

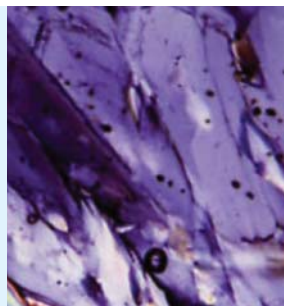

**Kalium sulfuricum – hiány tü-
netei:**

Okkersárga arcszín. A belső szemzugban és különösen gyakran az ún. „A-formában”, ami az orrgyöktől az állig tart, figyelhető meg jól.

Nr. 7

Magnesium phosphoricum

Ajánlott potencia

Magnesium phosphoricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Magnézium: sötétzöld levézetű zöldségfélék, fényezetlen rizs, borsó, citrusfélék, szójabab, keshuadió, fekete tea, kakaó.

Foszfor: tojás, hús, hal, burgonya, tejtermékek.

Funkció

Csontfelépítés, az anyagcserében fontos szerepet betöltő enzimek aktiválása, „anti-stressz”-szer.

Érintett szervek és testrészek

A magnézium-foszfát ($MgHPO_4 \times 3H_2O$) a biokémiai fájdalom- és görcsszer. A kálium után a magnézium következik a rangsorban az emberi szervezet ásványi anyagai között. A magnézium mintegy fele a csontvázban, egyharmada az izomrendszerben, továbbá az idegekben, az agyban és a gerincvelőben, a vörösvértestekben, a májban és a pajzsmirigyben található. Sok enzimátikus folyamat résztvevője. Antiithromboticus (vérrögzépződést gátló), anti allergiás hatású, befolyással van az ideg-izom ingerelhetőségére és a szív működésre (pl. a szívinfarktus megelőzésében). Csökkenti az alapanyagcserét és a koleszterinszintet a vérben.

Hiánytünetek

Hiány esetén kifejezett a csokoládé iránti vágy, az arc kipirosodása, az izomgörcsök, a kólikás panaszok.

Alkalmazási területek

Harántcsíkos- és simaizomzat görcsei esetén, hasi kólikák és fájdalmak, bárhol előforduló idegfájdalmak, szorító szívűti érzés, migrénes hajlam esetén. Hatásosan befolyásolja a kisgyermek kólikaszerű-, és puffadással járó állapotait, fogzási panaszait és görcsös köhögéseit, híg széklettel járó hasi fájdalmait.

Modalitások

Minden panasz javul melegtől és a fájdalmas testrész megnyomásától.

„Forró hetes”

Görcsös állapotoknál, hasi kólikák esetén gyors hatást érhetünk el a *Magnesium phosphoricum*-mal, ha 10 darab tablettát egy pohár forró vízben feloldunk (gyakran megkevergetjük) és minden 2 – 5 percben egy-egy kortyot megitatunk. Mivel ez a Schüßler-sók között a hetes számú és forrón kell bevenni, ezért nevezik tréfásan a magnézium-foszfátot „forró hetesnek”.

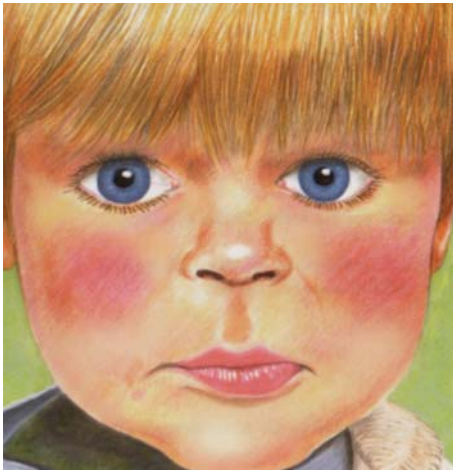
Arcdiagnózis

A *Magnesium phosphoricum* – hiány halvány „magnézium-pirosságban” mutatja meg leginkább magát, ami az orr két oldalán, az orcákon jól látható. Érintésekor érezhetően melegség nélküli, annak ellenére, hogy az érintett személy a vörös folt alatt gyakran melegséget érez. A hiányállapotot a vörösség erőssége, kiterjedtsége és gyakorisága alapján értékelhetjük. Jellegzetes hiánytünetnek tekinthetjük az arcon jelentkező „hektikus pirosság”-ot, ami hirtelen mutatkozik az arcon vagy a nyakon izgalmi állapotban vagy fizikai igénybevétel esetén. Ha a *Magnesium phosphoricum*- hiány mellett *Kalium chloratum* – hiány is fennáll, akkor a pirosság karmazsinpirossággá válik (ami erősebb szín, kékes árnyalat nélkül).

Magnesium phosphoricum – hiány tünetei:

„Magnézium-pirosság”. Részlegesen heveny elváltozásként is jelentkezhet, pl. alkoholfogyasztás vagy lelki okok miatt.

Magnesium phosphoricum – hiány tünetei:

Jól megfigyelhető mindkét arcfélen az ún. „magnézium-pirosság”.

Nr. 8 Natrium chloratum

Ajánlott potencia

Natrium chloratum D6 DHU

Természetes előfordulás

Tenger, hegyvidék. A táplálkozási ajánlás ebben az esetben arra irányul, hogy a nagy sótartalmú ételeket, mint például a sós pálcikákat, chipseket, olivabogyót, sózott halakat, sajtokat, stb. kisebb mennyiségben fogyasszuk.

Funkció

Méregtelenítés, a hő- és folyadékháztartás, a sav-bázis háztartás szabályozása, a sejtek újraképződésének, az idegek és izmok ingerelhetőségének elősegítése.

Érintett szervek és testrészek

A nátrium-klorid (*Natrium muriaticum*, konyhasó, NaCl) a Na-sók közül a legnagyobb élettani jelentőséggel bír. Abszolút életfontosságú (esszenciális) só. Míg a kálium túlnyomó mennyiségben a sejteken belül található, addig a nátrium mintegy fele az extracelluláris (sejt közötti) állományban található, további része, kb. az egyharmada a csontokban és a porcszövetekben található meg. Emellett előfordul a gyomorban és a vesékben, ez utóbbiakban egy viszonylag magas sejten belüli nátrium-koncentráció figyelhető meg. A nátrium szabályozza a vízháztartást, az ozmotikus nyomást (az ozmotikus nyomás szabályozásához egy felnőtt embernek átlagos testi tevékenység esetén 5 – 10 gramm konyhasóra van szüksége), a sav-bázis egyensúlyt, felelős az izmok és az idegek ingerelhetőségéért (Na-K pumpa), elősegíti a sejtek újraképződését és a vörösvértestek termelődését.

Hiánytünetek

Allergiás kórképek, szénanátha, nyálkahártya-hurutok, száraz bőr. Tartós és súlyos hiánytünetek esetén ízületi- és izomreuma, érlemeszesedés, bűzös vizelet és maró testváladékok, híg hasmenés, rossz tápláltsági állapot gyomor- és bélfelszívódási zavarok miatt, étvágytalanság, vérszegénység, vérzések alakulhatnak ki.

Alkalmazási területek

Vérszegénység, klorózis (sápkór), étvágytalanság, lesoványodás, híg váladékkal jelentkező nyálkahártya-hurutok, gyomor-bélhurut vizes hasmenéssel, tejhiány gyermekágyas anyáknál, atóniás székrekedés, aranyeres csomók, viszketés és zsibbadás a végtagokban, nedvedző bőrkiütések, reumás panaszok, fejfájás, migrén, könny- és nyálfolys, neuraszténia, hisztéria, mozgási gyengeség.

Modalitások

Panaszok rosszabbodása reggel és a délelőtti órákban, szellemi túlerőltetés és nyirkos-hideg időjárás esetén, jellemző lehet a nagy szomjérzet, sós íz kívánása. Panaszok javulása száraz, meleg vagy hűvös, friss levegő hatására.

Arctiagnózis

A *Natrium chloratum*- hiány Schüßler szerint a szekrétumok mennyiségi és minőségi megváltozásában mutatkozik meg. Ezek a következők:

1. *Zselatinszerű fénylés az arcon*. Ez egy nedves hatású, megszakítással tarkított, a bőr állapotát látni engedő fénylés, ami nagyon hasonlít ahhoz a jelenséghez, amit a meztelen csiga hagy hátra maga után. A fénylés igazából nem lemosható és többnyire nem az egész arcon jelentkezik. Kisebb fokú hiány esetén az elváltozás az orron és a szemhéjakon figyelhető meg, leginkább a belső szemzúgából kiindulón. A hiány mértékének megállapítása a fénylő folt kiterjedése és annak intenzitása alapján történik, azaz milyen mértékben terjedt ki az arcon és milyen erősségű a fénylés.
2. *Püffedtség*. Az arcon jelentkező püffedtség a testfolyadékok eloszlási zavarát tükrözi: kitágult bőrpórusok figyelhetők meg, a bőr hason-

lít a narancs héjához. A pórusok mélyek, körülöttük a bőr duzzadt és kissé megemelkedett. Kisebb hiány esetén ezek a tünetek csak az orrszárnyak mellett észlelhetők általában pénzérméni területen.

3. *Ragacsos szemhéjszél*. Kisfokú *Natrium chloratum*- hiány esetén az alsó szemhéjon megfigyelhető, hogy a szemhéjszél nyálkával fedett.

4. „*Cipóarc*”. Folyadékretenció miatt kemény, telt arc zselatinos fényléssel. Ha zsíros fénylés állapítható meg, akkor még *Natrium phosphoricum*- hiány is fennáll.

Natrium chloratum – hiány tünetei:

Zselatinfénylés. Mintha zselatint kentek volna az arcra, ami nedvesnek látszik és amit nem lehet lemosni.

Natrium chloratum – hiány tünetei:

Az arc puffedtsége, tág pórusok, narancsbőrhöz hasonló bőrelváltozás.

Nr. 9

Natrium phosphoricum

Ajánlott potencia

Natrium phosphoricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Gabonafélék, különösen rozs, borsó, földieper, dió, répa. A következő táplálékokból ajánlatos kevesebbet fogyasztani: hering, olivabogyó, sajt, kolbász, füstölt hús- és halkészítmények, cola.

Funkció

Savasodás kivédése (elősegíti a húgysav – karbamid átalakulást és a veséken át történő eltávolítást), anyagcsere salakanyagainak kiválasztása.

Érintett szervek és testrészek

A nátrium-foszfát (natrium-monohydrogenphosphat, $\text{Na}_2\text{HPO}_4 \times 12\text{H}_2\text{O}$) a szervezetben sokfelé előfordul, különösen az agysejtekben és az idegekben, az izmokban, a vörösvértestekben és a kötőszövetben. A húgysavat oldatban tartja, amit a vesék aztán kiválasztanak. A *Natrium phosphoricum* fontos szerepet játszik az anyagcseretermékek eltávolításában, továbbá a vér szénsav cseréjében (pufferhatás) és a tejsav anyagcseréjében, ami izommunka esetén glikogénből képződik.

Hiánytünetek

Levertség, tartós kimerültség (savanykásság testi-lelki értelemben), pattanások, bőrküütesek, zsíros vagy zsírszegény, érdes bőr, hajvégek töredezettsége.

Alkalmazási területek

A *Natrium phosphoricum* bármely esetben, amikor a savak túlzott termelődéséről van szó, értékes semlegesítő szer. Akut és krónikus betegségek kezelése (mindenekelőtt gyerekeknél), melyek anyagcserezavarokra vezethetők vissza, mint pl. sósavtúltermelés, gyomorégés, savas hányás, erjedéssel járó széklet ürítése, reuma, isiász és köszvény esetén. Ezeken kívül alkalmazható még nyirokcsomó-duzzanatokban, szemgyulladásokban, mandula- és torokgyulladások esetén, savas felbőgőzésekkel járó gyomorgyulladás, hólyaghurut, epe- és húgykővek előfordulásakor, valamint mézszínű, tejfölszerű váladékok termelődésekor.

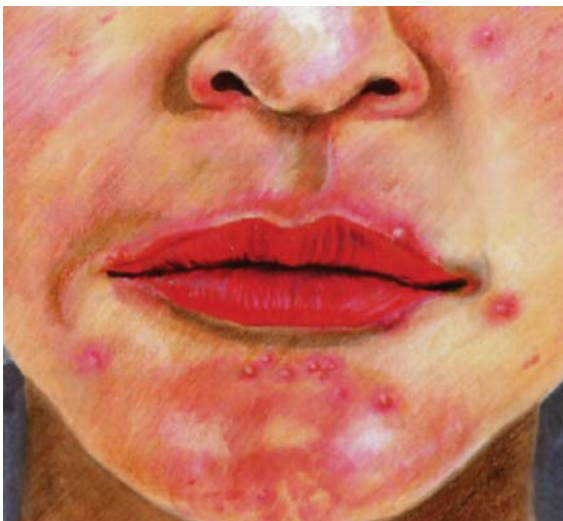
Modalitások

A panaszok rosszabbodása mozgás, zsíros ételek és nyirkos-hideg időjárás esetén.

Arcdiagnózis

A *Natrium phosphoricum* – hiány minden tünete összefügg a zsír-anyagcserével és a sav-bázis háztartás zavarával.

1. *Zsíros fénylés.* Tompa zsíros fénylés figyelhető meg az orrszárnyakon, a homlokon és az állon, olyan mintha az arc bőrét szalonnával kenték volna be. Fontos különbség a *Natrium chloratum* – hiány esetén megfigyelhető zselatinos fényléssel szemben, hogy ez a zsíros fénylés lemosható az arcról, továbbá elősegíti az elkülönítésüket, ha az arcot kézhátunkkal végigsimítjuk és ellenőrizzük, hogy azon is megjelent-e a zsíros fénylés.
2. *Mitesszerek.* Lerakódott zsírból állnak és leginkább az orron, a szájszögletekben, a homlokon és az állon fordulnak elő. Ha a pattanások zsíros bőr nélkül is megfigyelhetők, akkor a fenti ásványi són kívül még *Kalium chloratum* – hiány is fennáll.
3. *Petyhüdt arc.* Zsírosan fénylő, petyhüdt arc.

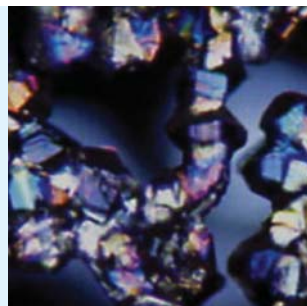

Natrium phosphoricum – hiány tünetei:

Pattanások (zsírfelhalmozódás miatt) és lemosható zsíros fénylés az arcon.

Nr. 10

Natrium sulfuricum

Ajánlott potencia

Natrium sulfuricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Alma, földieper, narancs, karfiol, sárgarépa, burgonya, káposzta, lencse, hagyma, saláta, retek, zeller. A következő táplálékokból kevés fogyasztása ajánlott: füstölt hús- és halkészítmények, sajt.

Funkció

A nátrium-szulfát (Glauber-só, Na_2SO_4) kevésbé a sejtekben, sokkal inkább a sejtközi alapállományban található meg. Az a feladata, hogy a szervezetet víztelenítse, az anyagcseretermékeket kiválassza és az epe mennyiségét szabályozza.

Érintett szervek és testrészek

Máj, epehólyag.

Hiánytünetek

Ödémaképződés (lábak, kezek, szemhéjak, ...).

Alkalmazási területek

A kiválasztó szervek megbetegedéseiben (máj, epehólyag, vesék, húgyhólyag), továbbá a bőrkiütéseknél, sömörös bőrelváltozásoknál, régi sebeknél, nedvedző alsólábszári fekélyeknél, ödémáknál, influenzás fertőzéseknél és reumatikus panaszok esetén gondolhatunk a nátrium-szulfátra. A *Natrium sulfuricum* olyan betegek szere, akik állandóan fázékonyak, éjszakánként az ágyban sem tudnak felmelegedni. Ingerlékenyek, közönyösek és kedvetlenek.

Modalitások

A panaszok gyakran periódikusan jelentkeznek, reggel felé, nyirkos hidegben és dohos helyiségben rosszabbodnak. A váladékok sárgászöld színűek és hígán folyóak.

Arcdiagnózis

A *Natrium sulfuricum* gyakrabban szükséges annál, mint ahányszor az arcdiagnózissal a hiányát megállapítjuk. Az anyagcsere terheltsége miatt a szövetekben gyulladásoz elváltozások alakulhatnak ki, ami az arcon a következők szerint mutatja meg magát:

1. *Gyulladás miatti kékesvörösség.* Ez elsősorban az orron figyelhető meg (pl. iszákos emberek orrán), de az orrnyergén át az orcákra is terjedhet. A hideghatás miatti kipirulás és az arc rózsás színe szintén utalhat a hiányra. Fontos különbség, hogy más Schüßler-sók esetén a piros színváltozás sohasem az orron jelenik meg!
2. *Zöldessárga arcszín* (hasonlít az éretlen citrom színéhez). Ha a hiány csak kis mértékű, akkor az arcnak csak sárgás tónusa érzékelhető. Ez azonban nem a szem körül figyelhető meg, mint a *Kalium sulfuricum* – hiány esetén, hanem a) halántékon és a külső szemzugban, b) fül előtt sárgászöld csíkokban, c) orrnyergén, d) esetleg homlokon, alsó ajak alatt is.

Natrium sulfuricum – hiány tünete:
Gyulladásos vörösség, amely az orról terjed az arcra.

Natrium sulfuricum – hiány tünete:
Zöldessárga elszíneződés a száj körül.

Nr. 11

Acidum silicicum (Silicea)

Ajánlott potencia

Silicea D12 DHU

Természetes előfordulás

Gabonafélék, földieper, füge, uborka, rozspehely, fejes saláta, spárga, spenót.

Funkció

Kötőszövet felépítése, kollagénrostok képzése, mélyebb bőrrétegek, porctömeg, inak és szalagok rugalmasságának biztosítása.

Érintett szervek és testrészek

Kötő- és támasztószövetek: bőr, csont, haj, köröm.

Hiánytünetek

Acidum silicicum (kovasav, illetve kovasav-anhidrid, kvarc, homok, $\text{SiO}_2 \times x\text{H}_2\text{O}$) a szervezetben a kötő- és támasztószövetek működésében nélkülözhetetlen, fontos a bőr- és a nyálkahártyák, a körmök, a haj és a csontok felépítésében. A kovasav fokozza a szövetek ellenálló-képességét és azok mechanikai feszességét („biokémiai kozmetikum”). A tüdő, a nyirokcsomók és a mellékvesék jelentős mennyiségben tartalmazzák. A szilícium, amely fontos összetevője a kovasavnak, a földkéreg második leggyakoribb eleme az oxigén után. A szervezet kovasav-tartalma embrionális korban a legmagasabb és az életkor előrehaladtával mennyisége folyamatosan csökken. De nemcsak a mennyisége, hanem a minősége is megváltozik, mert az embrionális kötőszövetben amorf, magas víztartalmú kovasav található, míg idősebb korban a kovasav inkább komplexeket képez kevés víztartalom mellett. A mézanyagcserében is különleges szerepet játszik. Más anyagok mellett a kovasav szükséges a kalcium táplálékból

történő felvételéhez, szabályozza a kollagénszintézist (vázfehérjetestek képződését) és aktiválja a fagociták (falósejtek) tevékenységét, melyek a fertőzések elhárításában játszanak jelentős szerepet.

Alkalmazási területek

Silicea a *Calcium sulfuricum* mellett a gennyesedésekkel járó akut- és krónikus gyulladások fő szere. Továbbá alkalmazható az érfal gyengeségekor (visszerek, aranyeres csomók stb.) a köröm- és a haj megbetegedéseiben, külső elválasztású mirigyek gyulladásában és megkeményedése esetén, forradási folyamatok meggyorsítására, csontsípók, csontszú, angolkór, árpa, éjszakai verejtékezések kezelésére. Elősegíti az izzadmányok, folyadékgyülemek felszívódását és csökkenti a húgysav mennyiségét a vérben (hasonlóan a *Natrium phosphoricum*-hoz).

A *Silicea*-gyerek koravénnek néz ki és alutápláltnak tűnik, a bőre és az izomzata petyhüdt. Gyengének, levertnek és teljesítményre kevésbé képesnek tűnik.

Modalitások

Roszzabodás hidegtől („mindent hidegnek érez”), estefelé, éjszaka és mozgástól. Panaszok javulása a meleg minden formájától.

Arcdiagnózis

A szövetek hiányos kovasav ellátottsága a következő elváltozásokat okozhatják az arcon:

1. *Mázás fénylés*. Úgy fénylik, mint egy tükör, de a bőrön nincs elváltozás. Először az orron, az orrnyergen, majd az orcákon, illetve az egész arcon megfigyelhetővé válik. Kezdődő hiányállapot esetén gyakran a hajszálok tövénél figyelhető meg ez az elváltozás. A „polírozott” fejbőr kopaszoknál az erős *Silicea* – hiány jele. A kifényesedett bőr – ami a pergamenhez hasonlít – a mázas fénylés előfokának tekinthető.

2. *Szemüregek elváltozása*. Ha a beteg felfelé tekint, akkor a szemhéj és a homlokcsont között egy mélyedés figyelhető meg, ami különböző szélességű és mélységű lehet.

3. Szarkalábak, homlokredők, fül előtti redők. A kötőszövet rugalmasságának csökkenése miatt alakulnak ki.

Ezen kívül törékeny, berepedezett körmök, töredezett hajvégek, terhességi csíkok (ilyenkor kezelés Nr. 1 *Calcium fluoratum*-mal együtt)

Silicea – hiány tünetei:

Láthatóvá vált a szemgödör, amikor a beteg felfelé tekint.

Silicea – hiány tünetei:

Mázbevonathoz hasonló fénylés. Nincsenek pattanások és elváltozott bőrminőség.

Silicea – hiány tünetei:

A bőr feltűnő ráncosodása a fülek előtt.

Nr. 12

Calcium sulfuricum

Ajánlott potencia

Calcium sulfuricum D6 DHU

Természetes előfordulás

Borsó, lencse, hagyma, fokhagyma, rozs, spenót, fejes saláta, citrus-félék, rebarbara.

Funkció

Vértisztítás, kiválasztás elősegítése.

Érintett szervek és testrészek

A kalcium-szulfát (gipsz, $\text{CaSO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$) elsősorban a májban és az epehólyagban fordul elő. A *Siliceá*-hoz hasonlóan fontos szer a különböző gennyesedésekkel járó folyamatokban. Fokozza a véralvadást és szabályozza az anyagcserét.

Hiánytünetek

Vértolulások, krónikus gennyesedések, tályogképződési hajlam, pattanások.

Alkalmazási területek

Tályogok, furunkulusok, karbunkulusok, kötőhártya-gyulladások, gennyes mandula-gyulladás, gennyes hörgőgyulladás, húgyhólyag- és vesegyulladások, olyan krónikus nátha, amikor az orrmelléküregek is érintettek bűzös, véres-gennyes váladékkal, végbélsipolyok, krónikus reumatizmus és nem utolsósorban álmoság, emlékezeti gyengeség és szédülés esetén.

Modalitások

Roszzabodás melegtől (meleg szoba, kimelegedés), huzattól, javulás szabad levegőn, fürdőzésekor.

Arcdiagnózis

Mivel dr. Schüßler élete végén nem tekintett a *Calcium sulfuricum*-ra funkciószerként, ezért dr. Hickethier nem adott meg hozzá arcdiagnosztikai sajátosságokat. Az irodalomban azonban ennek ellenére leírtak néhány olyan elváltozást, melyek *Calcium sulfuricum* – hiány esetén alakulnak ki.

1. *Időskori foltok*. Barnás lerakódások a bőr alatt, melynek oka, hogy a szervezet megpróbálja a felgyülemlt toxikus anyagokat az anyagcsere szempontjából kevésbé fontos helyre szállítani és ott raktározni.
2. *Alabástromfehér arcszín*. Mészfehér sápadtság, gipsszel mutatott hasonlóság. A hiányállapot fontos okaként sokkéményeket szoktak megadni, ami azonban kellő kritikus hozzáállást igényel.

Calcium sulfuricum – hiány tünetei:

Időskori foltok az arcon.

Biokémiai kenőcsök

Ez a rész a tizenegy biokémiai kenőcs és a funkciószerek alkalmazási hasonlóságának és különbözőségének leírását, illetve a kenőcsök rövid alkalmazási lehetőségeit tartalmazza.

1. Calcium fluoratum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: alsólábszári fekélyek, elszarusodó fekélyek a tenyéren, bőrrepedések, hegek túlnövése, gennyedző sipolyok, körömszéli gennyes gyulladások, jóindulatú érdaganatok, aranyeres csomók és visszerek.

2. Calcium phosphoricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: ízületi folyadékgyülem, nyálkatömlő-gyulladás, csonthártya-irritáció, késedelmes csontgyógyulás, nyirokcsomó-duzzanat, torticollis (ferde nyak), háti- és kereszttáji gyengeség, gennyes bőrkiütések.

3. Ferrum phosphoricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: friss sebek, csonttöréseknél fellépő lágyrészkárosodások, rándulások és zúzódások, viszkető, csalánkiütésszerű bőrkiütések, faggyúmirigy-ekcémák és általában vértolulásokkal járó fájdalmas állapotok.

4. Kalium chloratum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: gyulladással járó hólyagcsákkal jelentkező herpesz-szerű bőrkiütések, lisztzemcsékhez hasonló korpázással járó száraz bőrkiütések, tyúkszemek, nyálkatömlő-gyulladások és kézszemölcsök.

5. Kalium phosphoricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: ótvár (különösen gyerekek arcán), csalánkiütésszerű bőrelváltozások, kör alakú kopaszodás, idegfájdalmak,

izomgyengeség, bénulásos tünetek (régén différiát követően jelentkeztek), szélhűdés és gyermekbénulás, izomsorvadás és kezdődő üszkösödés.

6. Kalium sulfuricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: göbös bőrküütések, gennyes hólyagok, bőrvizketés, száraz és megkeményedett bőr égető érzéssel, fokozott bőrkorpázás, szemhéjszéli gyulladás, reumatikus tarkó-, hát-, és végtagfájdalmak.

7. Magnesium phosphoricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: bőrvizketés (különösen idős korban), korpázás (kiegészítő terápiaaként), fúró-, vagy szúró jellegű idegfájdalmak (melyek helyüket változtatják).

8. Natrium chloratum (muriaticum) kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: övsömör, ajakherpesz, faggyúmirigy-ekcéma, akne, mitesszer, fehér pikkelyekkel járó bőrgombásodás, végbélrepedés, rovarcsípések következményei, kisgyermek sebei, körömszél gennyes gyulladása és kemény mirigyduzzanatok.

9. Natrium phosphoricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: furunkulózis (a gennyképződési stádiumban), nyaki nyálmirigy fekélyesedése, borvirágosság, rezesség az arcon, tejótvar, orbáncos bőrelváltozás, hólyagos- és gennyes bőrküütések mézszárga tartalommal, kezdődő emlőmirigy-gyulladás.

10. Natrium sulfuricum kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: bőrgombásodás, gennyes bőrküütések sárgás-híg hólyagbennékkal, fagyási károsodások (friss és gennyedző stádiumokban), periódikusan a tavasszal jelentkező bőrkárosodások, tyúkszemek, orbáncos seb (lágú bőrduzzanattal) és idegfájdalmak.

11. Silicea kenőcs

Alkalmazási lehetőségek: a kezek és a lábak nedvedző ekcémája, rosszul gyógyuló sebek, furunkulusok, gyulladással járó lábkeményedések, tyúkszemek, körömszéli gennyesedések és gyulladások.

Biokémiai kiegészítő szerek

Ez a rész rövid eligazítást ad a tizenkét biokémiai kiegészítő szer terápiás alkalmazhatóságáról, melyeknek különösen akkor van nagy jelentőségük, ha indokolt a Schüßler-sók kiegészítése. Ez előfordulhat a biológiai arzén- és jódkötéseket tartalmazó készítmények (*Kalium arsenicosum*, *Arsenum iodatum*, *Cuprum arsenicosum*, *Kalium iodatum*) esetén. Ugyanígy gondolhatunk cink adásának szükségességére a *Zincum chloratum*-ra is. A kiegészítő szerek D6 és/vagy D12 potenciákban érhetők el.

13. Kalium arsenicosum

A kálium-arsenit (K_3AsO_3) hatása elsődlegesen a bőrhez kapcsolódik, nehezen befolyásolható bőrtünetek, heves viszketéssel járó krónikus bőrbetegségek, idegműködési zavarok, gyengeség, bénulások és görcsölések. A *Kalium arsenicosum* ezeken kívül értékes szer lesóványodás, vérszegénység és híg hasmenés eseteiben is.

14. Kalium bromatum

A kálium-bromid (KBr) elsősorban a bőrre és az idegrendszer működésére hat, agyi izgalom esetén nyugtatószerként használt, valamint alvási zavarok előfordulásakor. Szóba jön a pajzsmirigy megbetegedéseiben, nyálkahártya-bántalmaknál és idegi alapon kialakuló látászavarokban.

15. Kalium iodatum

A kálium-jodid (KI) a test szinte valamennyi sejtjében előfordul, elsősorban a pajzsmirigyben, a májban, a lépben, a vesékben, a gyomorban, a bőrben, a hajban és a szőrzetben, valamint a körmökben. Befolyásolni képes a vér összetételét, csökkenti a magas vérnyomást, elősegíti a szív- és agyműködés szabályozását, fokozza az étvágyat és az emésztést. Jódtartalma miatt a *Kalium iodatum* alkalmas szer a

pajzsmirigy működési zavarainál, továbbá érlemeszesedés és reumatikus ízületi duzzanatok esetén.

16. Lithium chloratum

A lítium-klorid (LiCl) különösen hatékony szer köszvényes-reumatikus bántalmak esetén, amikor fájdalmasan duzzadtak és merevek az ízületek, általános kimerültség és lesóványodás, továbbá az elvezető húgyutak gyulladásában. Újabban a *Lithium chloratum* a mániás-depressziós állapotok kezelésében is szerepet játszik.

17. Manganum sulfuricum

A mangán-szulfátot ($MnSO_4$) rendszerint a *Ferrum phosphoricum*-mal váltakozóan vérszegénység, sápkórosság, vérzések, kimerültségi állapotok és keringési zavarok esetén, továbbá reumatikus fájdalmak és fogfájás jelenlétekor.

18. Calcium sulphuratum

A kalcium-szulfid (kénmáj, CaS) hatása, mint kiegészítő szer még kevésbé ismert. Alkalmazási lehetőségei közé tartoznak az olyan kimerültségi állapotok, amelyek testtömegvesztéssel járnak (farkasétvágy ellenére).

19. Cuprum arsenicosum

A réz-arzenit ($Cu_3(AsO_3)_2$) különösen idegfájdalmak, isiász, izomgörcsök és epilepszia esetén mutatkozott értékesnek. Mérsékli a kólikás fájdalmakat a gyomor-bélrendszer hurutos betegségeiben, továbbá vesebántalmak miatt kialakult vízkórral járó esetekben alkalmazzák.

20. Kalium-aluminium-sulfuricum

A kálium-alumínium-szulfátot (alaun, $KAl(SO_4)_2 \times 12H_2O$) székrekedéssel és puffadással járó kólikákban, szédülésérzés, illetve idegrendszeri irritációk esetén alkalmazzák.

21. Zincum chloratum

A cink-klorid ($ZnCl_2$) állandó alkotórésze a sejteknek, az enzimeknek és a szövetnedveknek. Jelentősége a növekedésben és számos

anyagcsere-folyamat élettani lezajlásában megkérdőjelezhető. Elsősorban az agy- és gerincvelőben fordul elő. Idegbetegségek, ideges álmatlanság, agyi izgalmi állapotok a menstruációt megelőzően, illetve követően a *Zincum chloratum* alkalmazását vetik fel.

22. Calcium carbonicum

A kalcium-karbonát (CaCO_3) alkalmazható korai öregedés, a szem-, fül-, orr krónikus nyálkahártya-betegségeinek, továbbá nyirokcsomóduzzanatok kezelésében. A *Calcium carbonicum* a gyermekgyógyászatban is értékes alkati szer (pastosus-lymphaticus kövérkés gyerekeknél).

23. Natrium bicarbonicum

A nátrium-bikarbonát (sziksó, NaHCO_3) az anyagcsere-folyamatokat (a vizelettel ürülő anyagok, pl. karbamid kiválasztását), valamint a hasnyálmirigy működését fokozza.

24. Arsenum iodatum

Az arzén-trijodid (AsI_3) a nyirokcsomókra és a tüdő savós hártáira hat, továbbá a bőrre (nedvedző ekcéma, fiatalkori akne). Alkalmazási lehetőségei közé tartoznak a nagyfokú lesóványodással és legyengüléssel együtt járó tüdőbetegségek és gyerekeknél krónikus bélhuruttal együtt jelentkező tüdővész. A szénanátha és a hörgőasztma is szóba jön használatakor.

Biokémiai készítmények alkalmazása a gyakorlatban

Témakörök

A kiadvány utolsó része a biokémiai terápiás lehetőségeket igyekszik bemutatni a teljesség igénye nélkül. Az itt szereplő felhasználási kört jelentősen lehetne bővíteni, azonban a témakörök leszűkítésével az érdeklődők eligazodását szeretnénk megkönnyíteni és ezzel megalapozni a terápiás irányzat további elmélyültebb megismerését.

Idő és türelem

Fontos dolog kihangsúlyozni, hogy a biokémiai terápiától egy nap alatt nem lehet teljes eredményességet elvárni. Mindez a korábban leírtaknak megfelelően a terápiás rendszer sajátosságaiból fakad. A „belső egyensúlyi állapot” visszaállítása, a szervezet reakcióképességének normalizálása természetesen bizonyos időt igényel, amit türelemmel és kellő kritikával kell elfogadnunk. A befolyásolni kívánt biológiai folyamatok a legtöbb esetben ennek megfelelően a gyógyszer tartós alkalmazását feltételezik. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a betegnek saját szervezete időben későbbi reakciójával kell számolnia. A gyógyulás során „minden nagyon gyorsan is bekövetkezhet” annak megfelelően, hogy milyen a beteg kiindulási állapota, milyen az egészségzavar természete és milyen a testi alkata és a lelki beállítottsága.

Akut betegségeknél egy adott ásványi só hiánya nagyon kifejezett lehet és ilyenkor a krónikus hiányállapot háttérbe szorul. Amikor azonban az akut kórfolyamat megszűnik, akkor a krónikus hiányállapot ismét „megmutatja magát”. Ezért a krónikus hiány pótlására adott szereket akut problémák esetén átmenetileg nem adjuk, csak a heveny betegségi stádiumot követően!

Adagolás és bevétel

Dr. Schüßler szerint „akut esetekben óránként vagy kétóránként, krónikus esetekben naponta háromszor-négyszer borsó nagyságú mennyiséget kell a dörszölményből bevenni” – ami a ma használatos tablettáknak feleltethető meg mennyiségileg. Manapság életmódbeli változások miatt általános megegyezés alapján ennél valamivel gyakoribb az adagolás: *akut esetekben 5-10 percenként 1-1 tablettát, míg krónikus esetekben naponta 3-6 alkalommal 1-2 tablettát elszopogtatása indokolt. Gyermekek akut panaszok esetén óránként 1-2 tablettát kapnak, míg krónikus esetben naponta háromszor vagy négyszer 1 tablettát kell elszopogatniuk.* Csecsemők és kisgyerekek kezelésekor a tablettát szét kell nyomni és a port a nyelvre szórni. A tablettákat étkezés előtt fél órával vagy étkezés után egy órával kell mindenkinek elszopogatni. *Calcium fluoratum D3 DHU* esetleges alkalmazásakor a maximumdózist (4 tablettát/nap) nem szabad túllépni! A tejcukor-tablettákat folyadék nélkül kell a szájba venni és hagyni ott szétesni, ami által a hatóanyag a gyomor-bélrendszer megkerülésével a szájüreg nyálkahártyájáról szívódik fel és közvetlenül a véráramba kerül. A biokémiai szerekekkel folytatott kezelés alatt lehetőség szerint az erős érzékszervi ingereket, élvezeti szereket, mint nikotin, alkohol, illóolajok és erős fűszerek kerüljünk.

A szervezetben a legkisebb mennyiségben előforduló, azaz a legnagyobb hiányt mutató sókat kell a legsürgősebben pótolni. Egyidőben azonban természetesen előfordulhat több ásványi anyag különböző mértékű hiányállapota is, melyeket szintén pótolni kell a stabil egészségi állapot fenntartása érdekében. Jó tanácsként érdemes megfontolás tárgyává tenni, hogy egy időben *lehetőség szerint négy sónál többet ne alkalmazzunk!*

„Forró hetes”

Kivételt képez a fenti bevételi sémát illetően a *Magnesium phosphoricum*, amelyet rendeltetés szerint forró vízben kell feloldani és kortyonként meginni. Erős hasi fájdalmak (kólikák), heveny fájdalomro-

hamok és gyötrelmet okozó görcsölések esetén a szokásos napi mennyiség növelhető. A sikeres terápia érdekében egy pohár forró vízben 10 tablettát kell feloldani (műanyag kanállal megkevergetni) és az így elkészített oldatot 2-5 percenként kis kortyonként lassan meginni. Az eljárás ezzel a szerrel kapcsolatosan mindig így végzendő, még ha a terápiás ajánlásokban ez külön nincs is kihangsúlyozva. A *Magnesium phosphoricum* a Schüßler-sók között a hetes számú, valamint a forró vízben történő feloldás és bevétel miatt a „forró hetes” elnevezést kapta.

Melyik potencia?

A potenciaválasztás (D3, D6, D12) könnyűnek mondható. Dr. Schüßler csaknem mindegyik sóját D6-os hígításban alkalmazta. Ez alól kivétel volt a *Calcium fluoratum*, a *Ferrum phosphoricum* és a *Silicea*, melyeket inkább D12-es potenciában alkalmazott. Ma előfordul, hogy ezeket a készítményeket is D6-os formában alkalmazzák. Az egyszerűség és a gyógyszerári könnyebb kezelhetőség kedvéért Magyarországon az eredeti schüßleri elképzelések követése ésszerű választás, azaz az itt említett három szer D12-es és D6-os, míg az összes többi D6-os potenciában áll az alkalmazók rendelkezésére.

Terápiás tanácsok és útmutatások

A legátfogóbb és tulajdonképpen a legfontosabb része a kiadványnak a Terápiás tanácsok és útmutatások. Természetesen a funkciószerek állnak az előtérben, mert azok a terápiás rendszer központi készítményei, ezekre épül az egész rendszer. A kiegészítő szerek, ahogy a nevéükben is benne van, elsősorban a funkciószerek kiegészítésére használatosak és eszerint történik a megemlítésük is. A betegségek leírása alfabetikus sorrendben történik és egyes betegségeknél több szer is említésre kerül, melyek közül a helyes szer megtalálása a szerek leírásának tanulmányozásával válik lehetővé.

Afták (soor, szájnyálkahártya-gyulladás)

Ferrum phosphoricum D12 DHU

- negyedóránként 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU

fehéres vagy szürkésfehér lepedék a száj nyálkahártyáján

- óránként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU

világospiros szélű elváltozás esetén

- óránként 1 tableta

Natrium chloratum D6 DHU

hólyagok a szájszögletben, nyálzás, nyelv nem érintett

- óránként 1 tableta

*Kalium-aluminium-sulfuricum D6 DHU**

- naponta kétszer 1 tableta kiegészítésként

* Schöpwinkel-féle kiegészítő szerek

Agyrázkódás

Orvosi kivizsgálás!

Ferrum phosphoricum D6 DHU

kiegészítő kezelés, utókezelés láz esetén

v á l t a k o z v a

Kalium phosphoricum D6 DHU

➤ félóránként 1-1 tableta

Natrium sulfuricum D6 DHU

szellemi teljesítőképesség csökkenésének

visszamaradása esetén

➤ óránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

látászavarok visszamaradása esetén

➤ óránként 1 tableta

Akne juvenilis*Natrium phosphoricum D6 DHU*

➤ naponta hatszor 1 tableta hosszabb időn át

Silicea D12 DHU

gennyes hólyagok esetén

➤ naponta ötször 1 tableta

*Arsenum iodatum D12 DHU**

➤ naponta háromszor 1 tableta kiegészítésként

Külsőleg:

Natrium phosphoricum kenőcs DHU

➤ naponta kétszer az érintett területet bekenni

**Aranyeres csomók
(nodi haemorrhoidalis)***Calcium fluoratum D12 DHU*

f e l v á l t v a

Silicea D12 DHU➤ naponta négyszer 1-1 tablettát hosszabb
időn keresztül alkalmazni

e g y ü t t

*Calcium fluoratum DHU kenőccsel**Ferrum phosphoricum D6 DHU*

gyulladt végbél környéki visszeres csomók esetén

➤ félóránként 1 tableta

e g y ü t t

Ferrum phosphoricum DHU kenőccsel

Magnesium phosphoricum D6 DHU
fájdalmas, nem gyulladásoz csomók, végbél
záróizomzatának görcse

- negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani és kortyonként meginni

Kalium phosphoricum D6 DHU
erős égető fájdalom és viszketés

- naponta ötször 1 tablettát

**Arcneuralgia
(trigeminus-neuralgia)**

Magnesium phosphoricum D6 DHU
„forró hetesként” alkalmazva vagy

- kétóránként 1 tablettát

*Zincum chloratum D6 DHU**

Arcrángatózás (tic)

Natrium phosphoricum D6 DHU

- óránként 1 tablettát

Asztma (asthma bronchiale)

Kalium phosphoricum D6 DHU

roham esetén, azt megelőző idegesség fellépésekor

- ötpercenként 1 tablettát, majd javulás után

- kétóránként 1 tablettát.

Magnesium phosphoricum D6 DHU

roham esetén, gyakran görcsös

hasi panaszokkal együtt

- ötpercenként 1 tablettát

v á l t a k o z v a

Kalium phosphoricum D6 DHU

rohammentes stádiumban

- kétóránként 1 tablettát

Kalium chloratum D6 DHU

nehezen felszakadó, fehér váladék és az a beteg

érzése, mintha a szíve és a tüdeje szorosan

össze lenne kötve, roham esetén

- negyedóránként 1 tablettát,

majd a következők

Kalium phosphoricum D6 DHU

vagy

Magnesium phosphoricum D6 DHU

Natrium sulfuricum D6 DHU

nyirkos időjárás esetén

➤ óránként 1 tableta

Calcium fluoratum D6 DHU

erős légszomj és tüdőtágulat, apró sárga nyálkacsomók fáradtságos felköhögése,

➤ háromóránként 1 tableta

k o m b i n á c i ó b a n

Silicea D12 DHU

tüdőszövet erősítése

➤ háromóránként 1 tableta

Kalium sulfuricum D6 DHU

esti és éjszakai, továbbá étkezéseket

követő rohamok esetén

➤ ötpercenként 1 tableta

v á l t a k o z v a

Kalium phosphoricum D6 DHU és

Magnesium phosphoricum D6 DHU

➤ kétóránként 1 tableta

*Arsenum iodatum D12 DHU**

Kalium arsenicosum D6 DHU

Kalium bromatum D6 DHU

Ágybavizelés (enuresis)

Natrium sulfuricum D6 DHU

ideggyengeség vagy a hólyagizomzat bénulása esetén

➤ naponta ötször 1 tableta

v á l t a k o z v a

Kalium phosphoricum D12 DHU

➤ naponta ötször 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU

idős (prosztatabeteg) személyeknél

- naponta háromszor 1 tablettá

v á l t a k o z v a

Calcium fluoratum D12 DHU

- naponta háromszor 1 tablettá

Álmatlanság

Kalium phosphoricum D6 DHU

ideges álmatlanság

- naponta hatszor 1 tablettá hosszabb időn át

Magnesium phosphoricum D6 DHU

nagyfokú ingerlékenység, szívdobogás

- negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani

Silicea D12 DHU

eleven gondolatok miatti elalvási nehézség

- naponta háromszor 1 tablettá

Ferrum phosphoricum D12 DHU

vértolulás a fejbe, fejfájás, változókor

- óránként 1 tablettá

*Kalium bromatum D6 DHU**

*Zincum chloratum D12 DHU**

Árpa (hordeolum)

Silicea D12 DHU

v á l t a k o z v a

Calcium fluoratum D6 DHU

- kétóránként 1-1 tablettá

Natrium phosphoricum D6 DHU

skrofulózus gyermekeknél

- kétóránként 1 tablettá

Külsőleg:

Silicea kenőcs DHU

Bénulásos tünetek

Kalium phosphoricum D6 DHU

első választásként

- naponta ötször 1 tablettát

Magnesium phosphoricum D6 DHU

- naponta ötször 1 tablettát forró vízben feloldani

*Kalium arsenicosum D12 DHU**

Külsőleg:

Kalium phosphoricum kenőcs DHU

Bőrviszketés

Magnesium phosphoricum D6 DHU

nem ismert ok (pl. sárgaság, cukorbetegség) áll
a kellemetlen tünetek hátterében

- óránként 1 tablettát

Calcium phosphoricum D12 DHU

időskori tünetek esetén

- naponta háromszor 1 tablettát

Calcium fluoratum D12 DHU

száraz, érdes bőr esetén

- naponta háromszor 1 tablettát

Külsőleg:

Magnesium phosphoricum kenőcs DHU

Csalánkiütés (urticaria)

Kalium phosphoricum D6 DHU

kezdetben tízpercenként 1 tablettát, majd később
naponta háromszor 1 tablettát

felváltva

Natrium chloratum D6 DHU

Külsőleg:

Kalium phosphoricum kenőcs DHU

Csuklás (singultus)

Magnesium phosphoricum D6 DHU

- „forró hetes” alkalmazása

Depresszió, levertség

Kalium phosphoricum D6 DHU

emlékezeti gyengeség, lelki levertség, féltékenység,
sírósság, általános lelki kimerültség

➤ óránként 1 tableta

*Lithium chloratum D12 DHU**

Ekcéma (bőrkiütések)

Calcium phosphoricum D6 DHU

száraz bőrkiütések

➤ kétóránként 1 tableta

felváltva

Natrium chloratum D6 DHU

➤ kétóránként 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU

nedvedző bőrkiütések

➤ naponta háromszor 1 tableta

Calcium fluoratum D12 DHU

bőrrepedések, kéregképződés, száraz bőr

➤ naponta háromszor 1 tableta

*Arsenum iodatum D12 DHU**

nedvedző bőrkiütések

Külsőleg:

Silicea kenőcs DHU

/nedvedző bőrkiütések/

Natrium chloratum kenőcs DHU

/seborrhoeás ekcéma, faggyúmirigyben gazdag
helyeken (arc, mellkas, hát, genitáliák)/

Ferrum phosphoricum kenőcs DHU

Elhízás

Calcium phosphoricum D12 DHU

felváltva

Natrium chloratum D6 DHU

➤ naponta mindegyikből ötször 1-1 tableta

*Natrium bicarbonicum D6 DHU**

Elválasztás (szoptatáskor)

Natrium sulfuricum D6 DHU
 ➤ naponta hatszor 1 tableta

Emlékezeti gyengeség

Kalium phosphoricum D6 DHU
 ➤ óránként 1 tableta
 kombinációban vagy váltakozva
Calcium fluoratum D12 DHU
 érelmeszesedés következményeként
 ➤ naponta háromszor 1 tableta

**Emlőgyulladás
szoptató anyánál
(mastitis)**

Ferrum phosphoricum D12 DHU
 gyulladás és duzzanat első jeleinél
 ➤ negyedóránként 1 tableta
 esetleg felváltva
Natrium phosphoricum D6 DHU
 ➤ negyedóránként 1 tableta

Silicea D12 DHU
 fellépő gennyfolyás esetén
 ➤ naponta ötször 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU
 láz esetén
 ➤ óránként 1 tableta

Calcium fluoratum D6 DHU
 gennytokok felpuhítása céljából
 ➤ naponta ötször 1 tableta

Külsőleg:
Natrium phosphoricum kenőcs DHU

Epehólyag-gyulladás

Natrium sulfuricum D6 DHU
 felváltva
Ferrum phosphoricum D6 DHU
 ➤ félóránként 1-1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU
 emelkedő lázgörbe esetén
 ➤ óránként 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU

akut stádiumot követően

- óránként 1 tablettá

Epekövesség

Natrium sulfuricum D6 DHU

rohammentes stádiumban

felváltva

Natrium phosphoricum D6 DHU

- 3-4 napon át naponta háromszor 1-1 tablettá, majd három hét szünet

Magnesium phosphoricum D6 DHU

epekólikák és görcsök

- 5-10 percenként 1 tablettát forró vízben feloldani

Ferrum phosphoricum D6 DHU

fájdalmak lecsengése után, epehólyaggyulladás megelőzésére

- félóránként 1 tablettá

Epilepszia

Orvosi kivizsgálás!

Kalium chloratum D6 DHU

kiegészítő terápiaként

- naponta ötször 1 tablettá

Magnesium phosphoricum D6 DHU

erős görcskésztség

- naponta ötször 1 tablettá

Ferrum phosphoricum D6 DHU

fenyegető roham esetén

- ötpercenként 1 tablettá

Calcium phosphoricum D6 DHU

nagyfokú gyengeség esetén segítő szer

- naponta ötször 1 tablettá

*Kalium arsenicosum D12 DHU**

*Cuprum arsenicosum D12 DHU**

*Kalium bromatum D6 DHU**

*Zincum chloratum D12 DHU**

Égési sérülések

Külsőleg első intézkedésként:

Ferrum phosphoricum kenőcs DHU

vastag rétegben felhordása az érintett területre,

gennyesedés esetén:

Silicea kenőcs DHU

Belsőleg:

Ferrum phosphoricum D6 DHU

elsőfokú égési sérülések esetén

➤ negyedóránként 1 tableta

Natrium chloratum D6 DHU

hólyagképződés esetén, kombinációban

a fenti szerrel

➤ félóránként 1-1 tableta

Silicea D12 DHU

gennyedő sebszélek esetén

➤ kétóránként 1 tableta

**Érelmeszesedés
(arteriosclerosis)**

Calcium fluoratum D12 DHU

legfontosabb szer, adott esetben tartós terápia

➤ naponta háromszor 1 tableta

Silicea D12 DHU

lassítja a folyamat előrehaladását

➤ naponta 3x1 tableta tartósan alkalmazva

Magnesium phosphoricum D6 DHU

görcsszerű szívpanaszok jelentkezése esetén

➤ naponta ötször 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU

félelmek, szívdobogás, depressziós hangulat

➤ naponta kétszer 1 tableta

*Kalium iodatum D12 DHU**

➤ naponta kétszer 1 tableta kiegészítésként

Étvágytalanság

Kalium phosphoricum D6 DHU

lelki-idegi zavarok esetén

➤ háromóránként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU

általános gyengeség, vérszegénység, hiányos
gyomornedv-elválasztás, hányinger, hányás

- naponta háromszor 1 tableta

f e l v á l t v a

Natrium chloratum D6 DHU

- naponta háromszor 1 tableta

Natrium phosphoricum D6 DHU

savtúltengés, gyomorégés, evés után jelentkező
gyomorfájdalmak

- naponta háromszor 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU

máj érintettsége, szürkésfehér nyelv, farkasétvágy

- naponta háromszor 1 tableta

Fagyás, fagydaganat*Kalium phosphoricum D6 DHU*

- félóránként 1 tableta

f e l v á l t v a

Natrium sulfuricum D6 DHU

- félóránként 1 tableta

Silicea D12 DHU

gennyképződés megelőzésére

- kétóránként 1 tableta

Külsőleg:

Natrium sulfuricum kenőcs DHU

vastag rétegben kötéssel alkalmazni

Fejfájás, migrén

Orvosi kivizsgálás!

A fejfájás a legkülönbözőbb betegségek kísérőtünete lehet, ilyenkor az alapbántalom kezelendő, de önállóan is jelentkezhet. Migrén esetén olyan heves rohammal, gyakran hányingerrel, hányással jelentkező féloldali fejfájásról van szó, amely fény- és zajhatásokra rosszabbodik.

Ferrum phosphoricum D6 DHU

feszítő fájdalom, vértolulás a fejben, szédülés,
gyakori hányinger, hányás és látási zavarok

- negyedóránként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU

idegességgel társuló fejfájás, ingerlékenység, álmatlanság mentális túlerőltetés és düh miatt

- negyedóránként 1 tableta

Natrium chloratum D6 DHU

kimerítő betegségek és rossz alvás, fejfájás kora reggeltől késő estig, pubertáskori lányok

- félóránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

rohamszerű, görcsös fejfájás, különösen a tarkóban és szikrázás a szem előtt

- negyedóránként 1 tableta forró vízben feloldva vagy „forró hetes”

Silicea D12 DHU

különösen mentális túlerőltetés esetén, „iskolai fejfájás”, túlérzékeny, gyenge felépítésű személyek

- óránként 1 tableta

Natrium sulfuricum D6 DHU

emésztési zavarok, rosszabbodás mozgástól és fényhatástól

- óránként 1 tableta

Natrium phosphoricum D6 DHU

túlzott alkoholfogyasztás, hányinger, savas felbőfögések

- félóránként 1 tableta

Felbőfögések*Natrium phosphoricum D6 DHU*

savanyú felbőfögés, különösen zsíros étel fogyasztását követően

- naponta négyszer 1 tableta

Natrium sulfuricum D6 DHU

keserű ízű bőfögéskor

- naponta négyszer 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

könnyebbülést nem okozó légbőfögés és gyötrő
hasi fájdalmak

- naponta négyszer 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU

savas felbőfögés és a nyelőcsőben égető érzés

- naponta négyszer 1 tableta

Félelmek, félelmi állapotok*Kalium phosphoricum D6 DHU*

- naponta hatszor 1 tableta

Fogfájás*Ferrum phosphoricum D6 DHU*

ha nem áll fenn fogorvosi beavatkozás
szükségessége, pl. hidegthatás miatti a fájdalom

- negyedóránként 1 tableta

**Fogzási panaszok
gyerekeknél***Calcium phosphoricum D12 DHU*

fog áttörésének segítésére
f e l v á l t v a

Calcium fluoratum D12 DHU

- naponta háromszor 1 tableta

Ferrum phosphoricum D12 DHU

lázal kísért fogzási panaszok

- naponta hatszor 1 tableta

Magnesium phosphoricum D12 DHU

fájdalommal kísért gyulladás esetén

- óránként 1 tablettát forró vízben feloldani

Furunkulózis*Ferrum phosphoricum D6 DHU*

- negyedóránként 1 tableta

Silicea D6 DHU

elősegíti a furunkulus megnyílását, a szöveti
regenerációt

- félóránként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU
hosszadalmas gyógyuláskor, genny ürülését
követően

- naponta háromszor 1 tableta

Calcium fluoratum D6 DHU
kemény gyulladással sebszélek
➤ naponta háromszor 1 tableta

Natrium phosphoricum D6 DHU
bűzös genny ürülése, több furunkulus
(karbunkulus) képződése
➤ negyedóránként 1 tableta

Külsőleg:
Natrium phosphoricum kenőcs DHU

Silicea kenőcs DHU
gennyképződés stádiumában

Fülzúgás

Calcium fluoratum D12 DHU
e g y ü t t
Silicea D12 DHU
➤ naponta ötször 1-1 tableta

Külsőleg:
Calcium fluoratum kenőcs DHU
a fülek mögött gyakran bedörzsölni

Gennyesedések

Silicea D6 DHU
különböző eredetű gennyesedések,
kiegészítő terápiaként is
akut esetben
➤ ötpercenként 1 tableta
krónikus esetben
➤ óránként 1 tableta

Silicea D12 DHU
genny ürülésekor
➤ naponta hatszor 1 tableta

Globus-érzés

Magnesium phosphoricum D6 DHU

- negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani

Golyva (struma)

Magnesium phosphoricum D6 DHU

- naponta ötször 1 tablettát forró vízben feloldani

Calcium fluoratum D12 DHU

kemény tapintatú golyva

- naponta háromszor 1 tableta hosszabb időn át a kenőccsel kombinálva

Külsőleg:

Calcium fluoratum kenőcs DHU

*Kalium iodatum D6 DHU**

*Kalium bromatum D6 DHU**

Görcs (convulsio, spasmus)

Magnesium phosphoricum D6 DHU

görcsölések alapszere

- ötpercenként 1 tableta forró vízben feloldva vagy „forró hetes” készítése

Silicea D12 DHU

éjszakai, ijedtség és izgalom okozta görcsök, különösen a talpakban és a vádlikban

- naponta ötször 1 tableta

Calcium phosphoricum D12 DHU

fogzás idején, továbbá gyenge, vérszegény személyeknél hideg- és süketiségérzéssel

- naponta ötször 1 tableta

v á l t a k o z v a

Magnesium phosphoricum D6 DHU

*Cuprum arsenicosum D12 DHU**

Gyomorégés

Natrium phosphoricum D6 DHU

- szükség esetén 2 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

gyomorgörcsölések

- óránként 1 tablettát forró vízben feloldani

Gyomorgyulladás (gastritis)*Ferrum phosphoricum D6 DHU*

akut stádium, étkezés utáni fájdalom, különösen egyidejűleg fennálló láz esetén

- negyedóránként 1 tablettát

Magnesium phosphoricum D6 DHU

görcsös fájdalmak, összegörnyedés, hányinger hányás, esetleg hasmenés

- ötpercenként 1 tablettát forró vízben feloldani

Natrium phosphoricum D6 DHU

savtúltengés, savas felbőfögések, hányás és gyomorégés, zsíros étellel szembeni ellenérvés

- óránként 1 tablettát

Kalium sulfuricum D6 DHU

krónikus gyomorhurut, nehézségérzet és fájdalmak a májtájékon

- naponta ötször 1 tablettát

Calcium phosphoricum D6 DHU

köztesszer, különösen ha az étel legkisebb mennyiségétől vagy a hideg italoktól, valamint gázképződés miatt fájdalom jelentkezik

- naponta négyszer 1 tablettát

*Kalium iodatum D6 DHU***Cuprum arsenicosum D12 DHU**

kólikaszerű tünetek esetén

Gyomorsavasság*Natrium phosphoricum D6 DHU*

gyomorsav túlermelődése esetén

- étkezések után 1 tablettát

Natrium chloratum D6 DHU

gyomorsav hiánya esetén

- naponta hatszor 1 tablettát étkezések előtt

Hajhullás

Natrium chloratum D6 DHU

f e l v á l t v a

Silicea D12 DHU

- naponta négyszer 1-1 tableta
hosszabb időn keresztül

Kalium phosphoricum D12 DHU

kör alakú (foltos) hajhiány esetén

f e l v á l t v a

Ferrum phosphoricum D12 DHU

- naponta háromszor 1-1 tableta

Hasmenés

Ferrum phosphoricum D6 DHU

világos színű, nyálkás-véres, agyagszerű széklet

- negyedóránként 1 tableta

f e l v á l t v a

Kalium chloratum D6 DHU

- negyedóránként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU

eredménytelen székelési inger kólikás fájdalmakkal,
égető érzés a belekben, bűzös széklet

- negyedóránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

vízszerű széklet és kólikás hasi fájdalmak, ami me-
legtől és összegörnyedve javul

- negyedóránként 1 tableta

Natrium chloratum D6 DHU

vizes-nyálkás, maró, kizúduló széklet, esetleg
székrekedéssel váltakozva

- negyedóránként 1 tableta

Natrium phosphoricum D6 DHU

savanykás szagú széklet és sárgás nyelvépedék,
különösen kisgyerekeknél

- félóránként 1 tableta

Natrium sulfuricum D6 DHU

krónikus hasmenés, amely reggel az ágyból ugraszt ki és nyirkos hidegben rosszabbodik

- félóránként 1 tableta

Silicea D12 DHU

gennyet tartalmazó széklet

- naponta háromszor 1 tableta

*Cuprum arsenicosum D6 DHU****Hányás***Ferrum phosphoricum D6 DHU*

savanykás étel hányása, várandósságkor is

- negyedóránként 1 tableta

Natrium sulfuricum D6 DHU

epét tartalmazó hányadék

- negyedóránként 1 tableta

Natrium chloratum D6 DHU

vizes-nyálkás hányadék

- negyedóránként 1 tableta

Natrium phosphoricum D6 DHU

savanyú folyadék hányása

(gyerekeknél is), utazási betegség

- negyedóránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

görcsös hányás, utazási betegség és várandósság

- negyedóránként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU

hideg italok, jégkrém utáni hányás (gyerekeknél!),

fontos szer terhességi hányás esetén

- negyedóránként 1 tableta

Hólyaghurut (cystitis)

Orvosi kivizsgálás!

Ferrum phosphoricum D12 DHU

gyulladás 1. stádiumában, fájdalom, láz,

vizelési kényszer

- negyedóránként 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU

gyulladás 2. stádiumában, többnyire krónikus
jelleggel: vizelet színe sötét, zavaros, sűrű,
világos nyálkát tartalmaz

- kétóránként 1 tableta

v á l t a k o z v a

Silicea D12 DHU

- kétóránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

vizelet-visszatartás, hólyagizomzat görcse

- 1/4 óránként 1 tablettát forró vízben feloldani.

*Lithium chloratum D12 DHU**

**Hólyagos kiütés
(ajak, szájszöglet)**

Natrium chloratum D6 DHU

- naponta ötször 1 tableta

Hörgőgyulladás (bronchitis)

Ferrum phosphoricum D12 DHU

legfontosabb gyulladáscsökkentő szer

- negyedóránként 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU

előző szer után, ha verejtékezés jelentkezik

- óránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

heves görcsös köhögés esetén

- ötpercenként 1 tablettát kevés forró vízben
feloldani és kortyonként meginni

*Manganum sulfuricum D12 DHU**

krónikus lefolyás esetén

- háromóránként 1 tableta

**Idegesség,
ideges kimerültség**

Kalium phosphoricum D6 DHU

tüneti kezelésként

f e l v á l t v a

Calcium phosphoricum D6 DHU

- naponta ötször 1-1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

görcsszerű idegfájdalmak esetén

- negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani vagy „forró hetes” alkalmazása

Silicea D12 DHU

nagyfokú gyengeségérzet, túlérzékenység és félelmek

- naponta háromszor 1 tablettá

*Manganum sulfuricum D12 DHU****Influenzaszerű fertőzések**

Az influenzaszerű fertőzések többnyire rövid lefolyású, lázzal járó megbetegedések, melyek a valódi influenzához (akut, lázas fertőző betegséghez) hasonlatosak. Az itt említett szerek valódi grippe esetén csak kiegészítő természetűek!

Ferrum phosphoricum D6 DHU

betegség első stádiumában

- tízpercenként 1 tablettá

Kalium phosphoricum D6 DHU

további kezelés

- félóránként 1 tablettá

Kalium chloratum D6 DHU

ha a fertőzés csúcspontján túlhaladt

- kétóránként 1 tablettá

Isiász (ischias)*Kalium phosphoricum D6 DHU*

akut esetekben

- negyedóránként 1 tablettá
- fájdalom szűnésével
- naponta négyszer 1 tablettá

Magnesium phosphoricum D6 DHU

görcsös fájdalmak, melegtől javulás

- negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani

Calcium phosphoricum D6 DHU

éjszakai bizsergő fájdalmak, elsősorban csípőtájon

- naponta háromszor 1 tableta

Silicea D12 DHU

krónikussá vált esetekben

- naponta háromszor 1 tableta

*Cuprum arsenicosum D12 DHU**

Külsőleg:

*Magnesium phosphoricum kenőcs DHU***Izgalmi,
izgatottsági állapotok***Kalium bromatum D6 DHU*

- óránként 1 tableta

**Izomkeményedés
(myogelosis)***Calcium fluoratum D12 DHU*

- naponta háromszor 1 tableta

Külsőleg:

Natrium sulfuricum kenőcs DHU

vagy

Silicea kenőcs DHU gyakori bedörzsölése**Ízületi reumatizmus***Ferrum phosphoricum D6 DHU*

kezdet szere, különösen lázas esetekben

- negyedóránként 1 tableta

Kalium sulfuricum D6 DHU

vándorló fájdalmak, rosszabbodás éjszaka

- félóránként 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

köztesszer, ha a fájdalmak különösen hevesek

- tízpercenként 1 tablettát forró vízben feloldani

Calcium phosphoricum D6 DHU

krónikus ízületi reuma és utókezelés esetén

- naponta ötször 1 tableta hosszabb időn át

*Natrium bicarbonicum D6 DHU**
*Lithium chloratum D12 DHU**
Kalium iodatum D6 DHU

Keresztcsonti fájdalmak

Magnesium phosphoricum D6 DHU
specifikus kezelés kiegészítéseként
f e l v á l t v a

Kalium phosphoricum D6 DHU

- félóránként 1-1 tablettát forró vízben feloldani

Kimerültségi állapotok

Kalium phosphoricum D6 DHU

- óránként 1 tablettát

Magnesium phosphoricum D6 DHU
belső nyugtalanság, feszültség, levertség esetén
➤ naponta hatszor 1 tablettát

*Kalium arsenicosum D12 DHU**
*Calcium sulphuratum D6 DHU**

Klimaktérium (hőhullámok)

Ferrum phosphoricum D12 DHU

- naponta ötször 1 tablettát hosszabb időn át

**Kólika
(göcsös hasi fájdalom)**

Magnesium phosphoricum D6 DHU
általános tüneti kezelés

- negyedóránként 1 tablettát kevés forró vízben feloldani és kortyonként meginni

Köhögés

Ferrum phosphoricum D6 DHU
kezdeti stádiumban

- negyedóránként 1 tablettát

Magnesium phosphoricum D6 DHU
éjjeli görcsös, köpetürítés nélküli köhögés esetén
➤ tízpercenként 1 tablettát forró vízben feloldása

Kalium chloratum D6 DHU

nehezen felszakadó, fonászerű váladék,
„mintha a szívét és a tüdejét összekötötték volna”

- félóránként 1 tablettá

Natrium sulfuricum D6 DHU

nyúlós, zöldes váladék

- naponta ötször 1 tablettá

Kalium sulfuricum D6 DHU

gennyes köpet felköhögésének segítésére

- félóránként 1 tablettá

*Kalium bromatum D6 DHU**

*Kalium arsenicosum D12 DHU**

Körmök törékenysége

Silicea D12 DHU

- naponta háromszor 1 tablettá 2-3 hónapon át

Köszvény (arthritis urica)

Ferrum phosphoricum D6 DHU

köszvényes roham alatt, láz esetén alkalmazva
v á l t a k o z v a

Kalium chloratum D6 DHU

- negyedóránként 1-1 tablettá

Natrium phosphoricum D6 DHU

köszvényes rohamok láz nélkül

- negyedóránként 1 tablettá

v á l t a k o z v a

Silicea D12 DHU

- naponta háromszor 1 tablettá

Calcium phosphoricum D6 DHU

krónikus esetek, időjárás-érzékenység

- naponta háromszor 1 tablettá

Lithium chloratum D12 DHU

Manganum sulfuricum D12 DHU

**Kötőhártya-gyulladás
(conjunctivitis)**

Ferrum phosphoricum D6 DHU
fontos gyulladásszer, fehéres váladék
v á l t a k o z v a

Kalium chloratum D6 DHU
erős könnyfolyás, maró, világos, híg
szemváladék, fényérzékenység
e s e t l e g v á l t a k o z v a

Natrium chloratum D6 DHU
➤ mindegyik esetben negyedóránként 1 tablettá

Natrium sulfuricum D6 DHU
skrofulózis gyerekeknél sárgászöldes gennyes
váladék és hólyagok a kötőhártyán
➤ naponta háromszor 1 tablettá

Silicea D12 DHU
tartósan fennálló sűrű-sárgás gennyfolyás
➤ naponta háromszor 1 tablettá

Lábszárfekély

Calcium fluoratum D12 DHU
f e l v á l t v a

Natrium sulfuricum D6 DHU
➤ óránként 1-1 tablettá

Silicea D12 DHU
gennyképződés esetén
➤ naponta hatszor 1 tablettá

*Kalium-aluminium sulfuricum D6 DHU**

Külsőleg:
Calcium fluoratum kenőcs DHU (párakötés)
Silicea kenőcs DHU (gennyedző fekély)

Lágyrész-reumatizmus

Ferrum phosphoricum D6 DHU
mozgási fájdalmak esetén
f e l v á l t v a

Kalium chloratum D6 DHU

- félóránként 1-1 tabletta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

fúró, nyilalló, vándorló fájdalmak

- negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani

Calcium phosphoricum D6 DHU

érzékletlenség- és hidegérzet, „hangyamászás”
érzése, éjszakai és nyugalomban jelentkező
rosszabbodás

- naponta ötször 1 tabletta

Látásgyengeség

Kalium phosphoricum D12 DHU

általános ideggyengeség

- naponta háromszor 1 tabletta

Silicea D12 DHU

látásgyengeség a legkisebb erőltetéstől

- naponta háromszor 1-2 tabletta hosszabb időn át

Natrium chloratum D6 DHU

könnyezés és olvasáskor szűrő fájdalmak

- naponta hatszor 1 tabletta

*Kalium iodatum D6 DHU**

Láz

Ferrum phosphoricum D12 DHU

láz kezdeti szakaszában

- negyedóránként 1 tabletta

k i e g é s z í t v e

Kalium phosphoricum D6 DHU

- naponta ötször 1 tabletta

Lumbágó

Ferrum phosphoricum D6 DHU

első tünetek megjelenésekor azonnal

- negyedóránként 1 tabletta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

erős fájdalmak esetén

- ötpercenként 1 tablettát forró vízben feloldani

Calcium phosphoricum D6 DHU

idős személyek esetén

- félóránként 1 tablettát

Mandulagyulladás

Orvosi kivizsgálás!

Natrium phosphoricum D6 DHU

akut és krónikus esetekben

f e l v á l t v a

Ferrum phosphoricum D6 DHU

- negyedóránként 1 tablettát

Magnesium phosphoricum D6 DHU

krónikus mandulagyulladás

- naponta négyszer 1 tablettát forró vízben feloldani és kortyonként meginni

Silicea D12 DHU

gennyesedés

- kétóránként 1 tablettát

Calcium fluoratum D12 DHU

mandulák megkeményedésekor

- naponta háromszor 1 tablettát hosszabb időn át

*Kalium arsenicosum D12 DHU***Kalium iodatum D6 DHU****Menstruációs panaszok***Magnesium phosphoricum D6 DHU*

menstruációs fájdalmak

- ötpercenként 1 tablettát forró vízben feloldani vagy „forró hetes” alkalmazása

Megelőzés:

Magnesium phosphoricum D6 DHU

hat nappal a menses megelőzően

- óránként 1 tablettát forró vízben feloldani vagy „forró hetes” alkalmazása

Nagyothallás*Silicea D12 DHU*

időskori nagyothallás

felváltva

Calcium fluoratum D12 DHU

➤ naponta hatszor 1-1 tablettá

Nátha*Ferrum phosphoricum D6 DHU*

meghűlés kezdeti stádiumában

➤ negyedóránként 1 tablettá

Natrium chloratum D6 DHU

kisebesedést okozó folyós nátha

➤ félóránként 1 tablettá

Magnesium phosphoricum D6 DHU

gyakori görcsös tüsszögés

➤ negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani
vagy „forró hetes” alkalmazása*Kalium sulfuricum D6 DHU*

orrelzáródás esetén

➤ óránként 1 tablettá

*Silicea D12 DHU*krónikus nátha, száraz elzáródásos nátha, orrnyílások
kisebesedése

➤ naponta hatszor 1 tablettá

*Kalium iodatum D6 DHU***Kalium bromatum D6 DHU***Kalium arsenicosum D12 DHU****Orrvérzés***Kalium phosphoricum D6 DHU*

gyermekeknél, legyengült és idős személyeknél

➤ naponta hatszor 1 tablettá

Kalium chloratum D6 DHU

sűrű, sötét, nyúlós véralvadék

➤ naponta hatszor 1 tablettá

Natrium chloratum D6 DHU
nem alvadó vér esetén
➤ naponta hatszor 1 tableta

*Manganum sulfuricum D6 DHU**

Puffadások

Natrium sulfuricum D6 DHU
➤ naponta ötször 1 tableta
e s e t l e g v á l t a k o z v a
Calcium fluoratum D12 DHU
➤ naponta ötször 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU
puffadásos kólikák esetén „forró hetesként”
➤ ötpercenként 1-1 korty

*Lithium chloratum D12 DHU**

Rekedtség

Kalium chloratum D6 DHU
gégehurut kísérő tünetekért
f e l v á l t v a
Kalium sulfuricum D6 DHU
➤ félóránként 1-1 tableta

Ferrum phosphoricum D6 DHU
hangszálak megerőltetésekor (énekesek, szónokok)
és torokfájás esetén
➤ óránként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU
ideges kimerültség és hangszalagbénulás
➤ óránként 1 tableta

*Kalium bromatum D6 DHU**

Rovarcsípések

Külsőleg:
Natrium chloratum kenőcs DHU

Sérülések (rándulás, ficam, zúzódás, vágott- és tépett sebek, vérömlenyek)

Külsőleg:
Ferrum phosphoricum kenőcs DHU
vagy
Silicea kenőcs DHU

Belsőleg:
Ferrum phosphoricum D6 DHU
friss sérüléseknél, vérömlenyeknél
➤ negyedóránként 1 tableta

Kalium chloratum D6 DHU
lágyszövet-duzzanatok esetén
➤ óránként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU
csontsérülések esetén a callus-képződés elősegítése
f e l v á l t v a
Calcium fluoratum D12 DHU
➤ naponta háromszor 1-1 tableta

Szájnyálkahártya-gyulladás

Ferrum phosphoricum D12 DHU
gyulladás fő szere
➤ negyedóránként 1 tableta kiegészítve félóránkénti szájöblögetéssel, amikor
➤ 3 tablettát langyos vízben kell feloldani

Kalium phosphoricum D6 DHU
kellemetlen szájszag, szövetszétésés
➤ negyedóránként 2 tableta és öblögetés a fent leírtak szerint

Szemölcs

Kalium chloratum D6 DHU
f e l v á l t v a
Natrium chloratum D6 DHU
➤ naponta háromszor 1 tableta

Külsőleg:
Kalium chloratum kenőcs DHU
gyakori bedörzsölése

Szédülés (vertigo)

Ferrum phosphoricum D6 DHU

feji vértolulás esetén

- kétóránként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU

idős személyek, agyi vérellátási problémák

- kétóránként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU

idegességgel járó szédüléssel rohamok és

gyengeségi állapotok

f e l v á l t v a

Magnesium phosphoricum D6 DHU

- naponta négyszer 1-1 tableta, utóbbi forró vízben oldva

*Lithium chloratum D12 DHU**

*Kalium-aluminium sulfuricum D6 DHU**

Székrekedés (obstipatio)

Calcium fluoratum D6 DHU

bélrenyheség, aranyeres csomók

- óránként 1 tableta

Ferrum phosphoricum D6 DHU

bélrenyheség, keresztcsonti fájdalom, feji vértolulás

- óránként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU

idős személyek általános gyengeséggel

- óránként 1 tableta

Kalium sulfuricum D6 DHU

erős teltségérzet

- óránként 1 tableta

Silicea D12 DHU

eredménytelen székelési inger

- óránként 1 tableta

*Natrium bicarbonicum D6 DHU**

Széna nátha (allergiás nátha)

Natrium chloratum D6 DHU

felváltva

Ferrum phosphoricum D6 DHU

➤ negyedóránként 1 tableta

Megelőzés (prophylaxis) céljából:

mindkét szerből

➤ naponta háromszor 1 tableta

Magnesium phosphoricum D6 DHU

rohamszerű tüszögések, asztmatikus tünetek
köztes szere

➤ negyedóránként 1 tablettát forró vízben feloldani

*Arsenum iodatum D12 DHU**

Szemhéjszél gyulladása

Ferrum phosphoricum D6 DHU

heves gyulladás, kivörösödés

➤ naponta ötször 1 tableta

Natrium phosphoricum D6 DHU

összetapadt szemhéjak

➤ naponta ötször 1 tableta, esetenként a fenti
szerrel váltakozva

Silicea D12 DHU

elgennyesedett szemhéjpörkők

➤ naponta háromszor 1 tableta

Külsőleg:

Kalium sulfuricum kenőcs DHU

Szélhűdés (gutaütés)

Orvosi kivizsgálás!

Ferrum phosphoricum D6 DHU

ha a beteg öntudatánál van

➤ negyedóránként 1 tableta

Silicea D12 DHU

esemény után, fenti szer kiegészítésére
hosszabb időn át

➤ naponta háromszor 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU
bénulások tüneteinek visszamaradása ellen
➤ naponta ötször 1 tableta

**Szívpanaszok,
szívidegesség**

Kalium phosphoricum D12 DHU
➤ naponta ötször 1 tableta hosszabb időn át

Magnesium phosphoricum D6 DHU
erősebb panaszok, pl. szívdobogás kezelésére
➤ tízpercenként 1 tablettát forró vízben feloldani

Szürkehályog (cataracta)
Orvosi kivizsgálás!

Kalium phosphoricum D6 DHU
kiegészítő terápiaként
v á l t a k o z v a
Calcium fluoratum D12 DHU
és
Silicea D12 DHU
➤ naponta 3-3 tableta

Tejótvar

Natrium phosphoricum D12 DHU
➤ naponta ötször 1 tableta

Külsőleg:
Natrium phosphoricum kenőcs DHU

Terhességi hányás

Calcium phosphoricum D6 DHU
➤ naponta hatszor 1 tableta

Torokgyulladás (angina)

Ferrum phosphoricum D12 DHU
gyulladás első jeleinél
➤ ötpercenként 1 tableta

Calcium phosphoricum D6 DHU
➤ óránként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU
mandulák erős érintettsége esetén
➤ ötpercenként 1 tableta

Kalium phosphoricum D6 DHU
krónikus állapotokban
felváltva
Calcium phosphoricum D6 DHU
➤ óránként 1-1 tablettá

Tyúkszem (clavus pedis)

Calcium fluoratum D12 DHU
felváltva
Silicea D12 DHU
➤ kétóránként 1-1 tablettá

Külsőleg:
Kalium chloratum kenőcs DHU

**Ujjak phlegmonéja
(panaritium)**

Ferrum phosphoricum D12 DHU
gyulladás kezdeti stádiumában
➤ negyedóránként 1 tablettá

Silicea D12 DHU
gennyképződés esetén
➤ naponta ötször 1 tablettá

Calcium fluoratum D12 DHU
beszáradáshoz
➤ naponta háromszor 1 tablettá

Külsőleg:
Ferrum phosphoricum kenőcs DHU
vagy
Silicea kenőcs DHU (kötés alkalmazása)

Utazási betegség (kinetosis)

Natrium chloratum D6 DHU
➤ kétóránként megelőzésként 1-1 tablettá
➤ utazás közben félóránként
➤ heveny esetekben ötpercenként 1 tablettá

Natrium phosphoricum D6 DHU
ajánlható a fenti szer kiegészítéseként
➤ a fenti szerhez hasonlóan

Vakbéltünetek

Orvosi kivizsgálás!

Ferrum phosphoricum D12 DHU

legfontosabb szer, erős feszültségérzet és székrekedés

- óránként 1 tableta

v á l t a k o z v a

Kalium chloratum D6 DHU

- óránként 1 tableta

Változókori panaszok

Ferrum phosphoricum D12 DHU

f e l v á l t v a

Magnesium phosphoricum D6 DHU

- naponta hatszor 1 tablettát forró vízben feloldani

Végbélnyílás berepedezései

Calcium fluoratum D6 DHU

- naponta háromszor 1 tableta

f e l v á l t v a

Silicea D12 DHU

- naponta háromszor 1 tableta

Külsőleg:

Calcium fluoratum kenőcs DHU

v a g y

Silicea kenőcs DHU

Végbélnyílás viszketése

Calcium fluoratum D12 DHU

- kétóránként 1 tableta

f e l v á l t v a

Ferrum phosphoricum D12 DHU

- kétóránként 1 tableta

Külsőleg:

Magnesium phosphoricum kenőcs DHU

Vérmérgezés

Orvosi kivizsgálás!

Kalium phosphoricum D6 DHU

csak kiegészítő terápiaként

- negyedóránként 1 tableta

Vérnyomás befolyásolása

Calcium fluoratum D12 DHU
magas vérnyomás (hypertonia)
arterioscleroticus háttérrel

- naponta hatszor 1 tablettá

felváltva

*Kalium iodatum D6 DHU**

- naponta hatszor 1 tablettá

Ferrum phosphoricum D12 DHU

alacsony vérnyomás (hypotonia) esetén

- naponta hatszor 2 tablettá

Vérömleny

Ferrum phosphoricum D12 DHU

kezdeti stádium

- félóránként 1 tablettá

néhány nap múlva, ha szükséges

Kalium chloratum D6 DHU

- kétóránként 1 tablettá

Külsőleg:

Ferrum phosphoricum kenőcs DHU

Vérszegénység (anaemia)

Ferrum phosphoricum D3 DHU

- naponta háromszor 2 tablettá

váltakozva

Calcium phosphoricum D6 DHU

- naponta háromszor 2 tablettá

*Manganum sulfuricum D12 DHU**

Visszértágulat (varicositas)

Calcium fluoratum D12 DHU

felváltva

Silicea D12 DHU

- naponta háromszor 1-1 tablettá hosszabb időn át

Ferrum phosphoricum D6 DHU
visszeres vérzés és vénagyulladás
➤ ötpercenként 1 tableta

Külsőleg:
Calcium fluoratum kenőcs DHU

*Kalium-aluminium sulfuricum D6 DHU**

**Vizeletcsorgás (önkéntelen,
köhögés, tüszögés,
has nyomása esetén)**

Natrium chloratum D6 DHU
➤ óránként 1 tableta

Biokémiai diagnózislap

A beteg neve:				
		Dátum:	Dátum:	Dátum:
Schübler-só	Hiánytünetek	Intenzitás (1-10)	Intenzitás (1-10)	Intenzitás (1-10)
Nr. 1 Calcium fluoratum	Szem alatti ráncok			
	Vöröses-feketés elszíneződés			
Nr. 2 Calcium phosphoricum	Viaszosság			
	Savószinű arc			
Nr. 3 Ferrum phosphoricum	„Vas-vörösség”			
	Barnás elszíneződés			
Nr. 4 Kalium chloratum	Tejszinű arc			
	Kásásság			
Nr. 5 Kalium phosphoricum	Hamuszürkeség			
	Halánték beesettsége			
Nr. 6 Kalium sulfuricum	Barnássárga arcszín			
Nr. 7 Magnesium phosphoricum	„Magnézium- vörösség”			
Nr. 8 Natrium chloratum	Zselatinos fénylés			
	Püffedtség			
	Ragacsos szemhéj			
	„Cipőarc”			
Nr. 9 Natrium phosphoricum	Zsíros fénylés Mitesszerek			
	Petyhüdt arc			
Nr. 10 Natrium sulfuricum	Zöldessárga arcszín			
	Gyulladásos vörösség			
Nr. 11 Acidum silicicum (Silicea)	Mázfénylés			
	Szemüreg beesettsége			
Nr. 12 Calcium sulfuricum	Időskori foltok			

Forrásmunkák

Hartwig Gäbler
Wesen und Anwendung Biochemie
Therapie mit Mineralstoffen nach Dr. Schüßler
Deutsche Homöopathie-Union
Karlsruhe

Biochemie
Mineralstoff-Therapie nach Dr. Schüßler
Dr. Peithner KG
Wien

Sigrid Molineus
Gesichter sprechen Bände
Antlitzdiagnostik und die Mineralsalze nach Dr. Schüßler
Deutsche Homöopathie-Union
Karlsruhe

